

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

PROJEKT

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi	6
3. Metodologia opracowania i harmonogram działań	9
4. Charakterystyka Gminy Bolesław	11
4.1 Środowisko przyrodnicze	11
4.2 Struktura demograficzna	16
4.3 Struktura osób bezrobotnych.....	29
4.4 Problemy społeczne.....	32
4.5 Bezpieczeństwo publiczne.....	38
4.6 Edukacja	40
4.7 Działalność gospodarcza (CEIDG)	41
4.8 Dziedzictwo kulturowe.....	53
4.9 Zabudowa	54
4.10 Dostęp do infrastruktury.....	58
5. Uzasadnienie wyboru obszaru rewitalizacji	61
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	64
7. Analiza SWOT obszaru zdegradowanego.....	80
8. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	81
9. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk	82
10. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	84
11. Mechanizmy zapewnienia komplementarności	97
12. Ramy finansowe	98
13. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	100
14. System realizacji programu rewitalizacji	101
15. System monitoringu działań	102
16. Harmonogram działań	103
17. Spis tabel	104
18. Spis map	106
19. Załączniki	

1. Wstęp

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą.

Proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sferach społecznej, przestrzennej i gospodarczej. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji, jest przeprowadzenie rzetelnej diagnozy. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy. Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się do tego, aby działania skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy. Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej,
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej

Obszar zdegradowany.

Obszarem zdegradowanym, nazywamy obszar gminy, znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Można go wyznaczyć tylko w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1. gospodarczych - w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw
2. środowiskowych - w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska
3. przestrzenno-funkcjonalnych - w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych
4. technicznych - w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Obszar rewitalizacji.

Z kolei obszar rewitalizacji to obszar, obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30 % liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Pewne ograniczenia dotyczą włączania do niego niezamieszkałych terenów przemysłowych, w tym portowych i wydobywczych, terenów powojennych i pokolejowych. W uchwale o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji rada gminy może ustanowić na rzecz gminy prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości na nim położonych oraz zakaz wydawania decyzji o warunkach zabudowy dla wszystkich albo określonych w tej uchwale zmian sposobu zagospodarowania terenu.

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) to dokument, który jest sporządzany dla obszaru rewitalizacji. Opracowywany jest w dialogu z lokalnymi społecznościami oraz interesariuszami rewitalizacji. Wyznacza strategiczne kierunki i pomysły na działania na danym terytorium objętym rewitalizacją. Zawiera przede wszystkim szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi gminy, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz ich charakterystykę.

2. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi

1. Dokumenty krajowe

„Strategia Rozwoju Kraju 2020”, wyznacza najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju i poprawy, jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy obszary: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjną gospodarkę oraz spójność społeczną i gospodarczą. Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo, Cel 3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego; Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka, Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego; Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna, Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.

„Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie” to dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim. Celem głównym jest „Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju –wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.”

„Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju” to dokument długookresowy przyjęty przez Radę Ministrów w 2013 roku. Określa on główne wyzwania, trendy i koncepcje rozwoju kraju. Za cel główny przyjęto wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie, jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

2. Dokumenty regionalne

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 „Małopolska 2020. Nieograniczone możliwości”. Przyjęta przez Sejmik 26 września 2011 r., wyznacza cele, które – jako społeczność regionalna — możemy i chcemy osiągnąć w perspektywie roku 2020. Jej cel to: „Małopolska atrakcyjnym miejscem życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnym wartościami uniwersalnymi, tożsamością

i aspiracjami swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącym szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”.¹

Strategia Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020. to dokument, który obejmuje całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego oraz uwzględnia zasadę zrównoważonego rozwoju miast i obszarów wiejskich. Wewnętrzne zróżnicowanie makroregionu stwarza możliwości dla generowania licznych i urozmaiconych projektów współpracy, łączących obszary i podmioty o podobnych problemach, aspiracjach czy potencjałach. Jest to dokument niezwykle ważny dla prowadzenia procesu rewitalizacji w Gminie Bolesław znajdującej się na pograniczu tych dwóch województw. Zatem Gminny Program Rewitalizacji Bolesławia jest zgodny z powyższą Strategią i jej zapisami: Cel główny: Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy; Cel II strategiczny – polska południowa przestrzeń partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych; Kierunki interwencji: Współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu; Wspólne tworzenie sieciowych produktów łączących podmioty i obszary makroregionu; Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw; Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi. Cel III strategiczny - Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu; Kierunki interwencji: 3.1. Tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw.

3. Programy lokalne

Strategia Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2014-2020, to plan długofalowych zamierzeń Gminy Bolesław, wyznaczający misję gminy która brzmi: „Skuteczne zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy Bolesław w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju” jak również wizję rozwoju Gminy jako: „Gmina Bolesław –obszarem, zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańców gminy oraz, który jest atrakcyjny dla inwestorów i turystów”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bolesław na lata 2015-2021, stanowiąca podstawę procesu planowania społecznego. Jest dokumentem wytyczającym cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie niepożądanych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających efektywność dokonywanych zmian. Za cel generalny strategii przyjęto: „Tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego. W ramach celu generalnego wyznaczono 5 celów strategicznych: 1- Zintegrowany System Pomocy Społecznej, 2 - Tworzenie Warunków Sprzyjających Umacnianiu Instytucji Rodziny , 3- Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu, 4- Tworzenie godnych warunków zamieszkania, 5- Tworzenie warunków rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego.

¹ strona internetowa <http://www.malopolskie.pl/RozwojRegionalny>. Data odwiedzin: 15.03.2016r.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bolesław na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017. Nadrzędny cel Programu został określony jako: Zapewnienie wysokiej jakości życia_mieszkańców gminy Bolesław poprzez poprawę stanu środowiska i racjonalne_gospodarowanie jego zasobami. W Programie została ujęta m.in. jakość powietrza atmosferycznego. Podstawowym celem polityki ekologicznej w zakresie ochrony powietrza w perspektywie średniookresowej jest osiągnięcie takiego jego stanu, który nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku oraz będzie spełniał wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych jest: utrzymanie jakości powietrza na poziomie dopuszczalnym głównie poprzez ograniczenie emisji przemysłowej i emisji komunikacyjnej. Z Programu wynika, iż w najbliższych latach niezbędne jest ograniczanie niskiej emisji, która jest istotnym czynnikiem przyczyniającym się do występowania przekroczeń poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław, przyjęte Uchwałą Rady Gminy, określa zasadnicze cele rozwoju gminy. Dokument ten stanowi podstawę dla władz samorządowych gminy, na podstawie, którego prowadzona jest polityka i strategia działań nie tylko w sferze zagospodarowania przestrzennego, ale także w sferze społeczno – gospodarczej i ekologicznej, które pośrednio lub bezpośrednio wpływają na kształtowanie struktury przestrzennej i układu funkcjonalno-przestrzennego.

Na terenie gminy obowiązują również miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

3. Metodologia opracowania i harmonogram działań

Na etapie opracowania dokumentu zastosowano zasady: partycypacji społecznej, diagnozę gminy, na podstawie której został wyznaczony obszar rewitalizacji, dokładną diagnozę obszaru rewitalizacji, planowanie działań w oparciu o realnie możliwe do uzyskania środki. Proces rewitalizacji został przedstawiony jako całościowe przedsięwzięcie, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością. Rewitalizacja jest kompleksowa w wyniku zmiany w równych sferach życia mieszkańców tj. społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej.

Na podstawie danych zastanych z instytucji takich jak Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Policja, Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru Starostwa Olkuskiego, Główny Urząd Statystyczny, oraz innych dokumentów wewnętrznych, dokonana została diagnoza gminy, na podstawie której wyznaczono obszar rewitalizacji- czyli miejscowość w gminie, o najwyższym stopniu zdegradowania, z punktu widzenia różnych aspektów: środowiskowych, społecznych, gospodarczych i przestrzennych. W granicach miejscowości Bolesław, którą uznano za najbardziej zdegradowaną, wyznaczono wstępne granice obszaru rewitalizacji, który poddano konsultacją społecznym. Konsultacje odbywały się poprzez umieszczenie ankiety internetowej na głównej stronie Gminy Bolesław w zakładce Rewitalizacja Gminy, poprzez spotkania z mieszkańcami na debacie konsultacyjnej oraz ankiety prowadzone przez ankietera. Wstępnie zaproponowane granice obszaru rewitalizacji zostały zmienione po uwzględnieniu uwag i naniesione na mapie. Granice obszaru zostały zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Bolesław.

Po uchwaleniu granic obszaru przystąpiono do opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. Na podstawie danych i informacji z instytucji, zaproponowano wstępne cele, przedsięwzięcia i działania, które następnie poddano konsultacjom społecznym. Konsultacje społeczne odbywały się w formach: elektronicznej, tj. ankieta na stronie internetowej Gminy Bolesław w zakładce Rewitalizacja, debaty konsultacyjnej z mieszkańcami oraz poprzez ankietę, który przeprowadził ankietę z 50 osobami mieszkającymi na terenie obszaru rewitalizacji (4,1% ludności tego obszaru). Po uwzględnieniu uwag w ramach partycypacji społecznej, władz gminy, urzędników, opracowano kompleksowy Program Rewitalizacji Gminy Bolesław.

Harmonogram.

Nazwa działania	Termin
Przyjęcie Uchwały Rady Gminy Bolesław w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2026	
Opracowanie dokumentu: „Diagnoza przygotowana na potrzeby obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Bolesław”	
Konsultacje społeczne z mieszkańcami – spacer badawczy, dotyczące wyznaczenia obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego	01.07.2016r
Konsultacje społeczne - debata konsultacyjna dla mieszkańców i grup przedstawicielskich w sprawie wyznaczenia obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego	11.07.2016
Konsultacje społeczne - formularz uwag i ankieta konsultacyjna dostępna na stronie internetowej oraz w formie wydruku	17.06.2016 - 18.07.2016
Uchwała Rady Gminy Bolesław w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	
Uchwała Rady Gminy Bolesław w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Bolesławia na lata 2016-2026	
Konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji – debata społeczna	04.09.2016
Konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji – ankieta internetowa	30.08.2016- 30.09.2016
Konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji – ankieta wśród 50 mieszkańców	02.09.2016- 09.09.2016

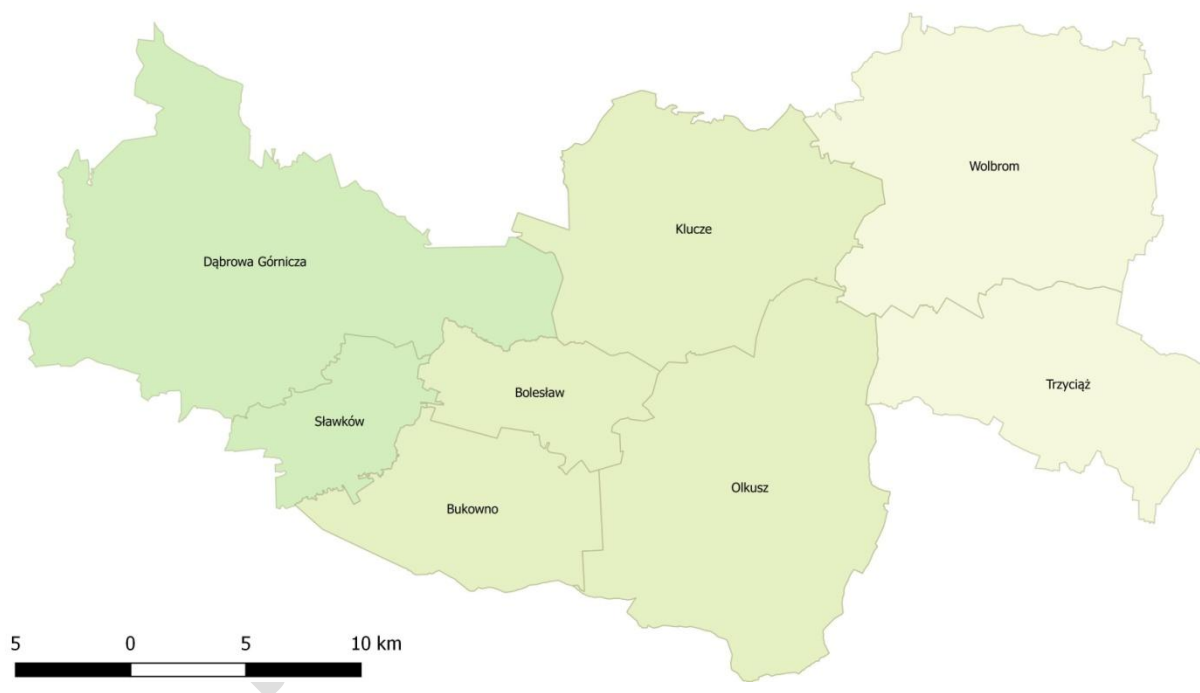
4. Charakterystyka Gminy Bolesław

4.1 Środowisko przyrodnicze

Gmina Bolesław położona jest na Wyżynie Śląsko – Krakowskiej, we wschodniej części makroregionu Wyżyny Śląskiej (Garb Tarnogórski). Znajduje się niedaleko Pustyni Błędowskiej, pomiędzy Krakowem a Katowicami przy drodze krajowej nr 94.

W układzie administracyjnym należy do Powiatu Olkuskiego (województwo Małopolskie) i graniczy od wschodu z Gminą miejsko- wiejską Olkusz, od zachodu z Gminą miejską Sławków, od północy z Gminą miejską Dąbrowa Górnicza, od północnego – wschodu z Gminą wiejską Klucze, a od południa z Gminą miejską Bukowno.

Mapa 1. Mapa Gminy Bolesław oraz otaczające gminy województwa śląskiego (Sławków i Dąbrowa Górnicza) i powiatu olkuskiego (Klucze, Olkusz, Bukowno oraz dwie gminy należące do powiatu Wolbrom i Trzyciąż)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: podział administracyjny polski wg gmin i powiatów: CODGiK

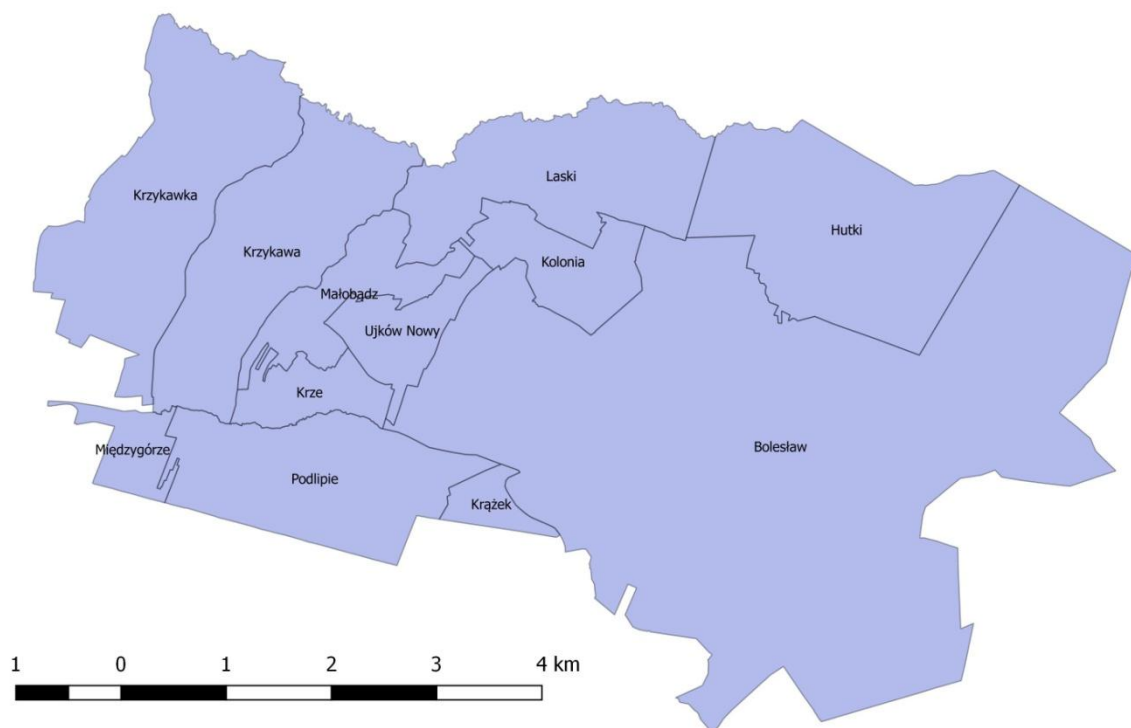
Obszar gminy zajmuje powierzchnię 40,75 km². W podziale administracyjnym gminy znajduje się 12 sołectw: Bolesław, Hutki, Krążek, Kolonia, Krzykawa, Krzykawka, Krze, Laski, Małobądz, Międzygórze, Podlipie, Ujków Nowy.

Tabela 1. Powierzchnia Gminy Bolesław

Nazwa	Pow. ew. [km ²]	% powierzchni
Bolesław	18,89	46,35
Hutki	4,02	9,88
Krążek	0,36	0,89
Krzykawa	3,20	7,86
Krzykawka	4,00	9,83
Laski	2,91	7,13
Małobądz	1,18	2,91
Podlipie	2,85	6,99
Ujków Nowy	0,86	2,12
Krze	0,75	1,84
Międzygórze	0,56	1,37
Kolonia	1,16	2,85
Razem Gmina	40,75	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Olkuszu

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Bolesław wg obrębów ewidencyjnych (wsi)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CODGiK

Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Ukształtowanie terenu gminy zostało utrwalone z trzeciorzędzie i charakteryzuje się łagodną rzeźbą, w postaci niewielkich wzniesień sięgających nieco ponad 300 m n.p.m. Jest

to efekt działania lodowców, rzek i wiatru, oraz działalności antropogenicznej (hałdy, nasypy, wyrobiska). W budowie geologicznej gminy wyróżnia się trzy piętra strukturalne. Pierwsze tworzą sfałdowane utwory paleozoiczne, drugie stanowią monoklinalnie zalegające utwory mezozoiczne z utworami permu, natomiast piętro trzecie stanowią pokrywowe utwory kenozoiczne – czwartorzędowe. W północnej części występują piaski i żwiry wodnolodowcowe z płatami dolomitów diploporowych oraz iłowcami, mułowcami i wapieniami. Na środkowo-zachodniej części występują dolomity diploporowe, a na wschodniej części dolomity kruszczońskie. Budowa geologiczna Gminy Bolesław związana jest z występowaniem złóż cynku i ołowiu, dolomitów oraz piasków.

Tabela 2. Charakterystyka złóż kopalin na terenie Gminy Bolesław

	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby geologiczne (tys. Mg)	Wydobycie (tys. Mg)
Bolesław	złoża rud cynku i ołowiu	Wydobycie zaniechane	tylko pzb ²	-
Krzykawa	złoża rud cynku i ołowiu	Wydobycie zaniechane	tylko pzb	-
Laski	złoża rud cynku i ołowiu	Wydobycie rozpoznane	8010	-
kamienie łamane boczne		skały osadowe		
Ujków Stary	dolomit	Eksploracja	16 285	66
złoża piasków				
Bolesław	złoża piasków formierskich	Wydobycie zaniechane	-	-
Hutki	złoża piasków podszkawkowych	Eksploracja	3357	578

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na dzień 1.12.2014r, PIG, PIB, Warszawa 2015

Wody powierzchniowe

Gmina leży w dorzeczu Białej Przemszy granicząc od północy na wielokilometrowym odcinku z jej lewym dopływem – potokiem Biała, aktualnie prowadzącym głównie wody kopalniane. Do rzeki tej wpadają wody kopalniane z kanału Dąbrówka oraz wody Sztolni Ponikowskiej, której długość określana jest na 2 km. W zlewni Białej, mającej szczególne walory przyrodniczo – krajobrazowe, leży większość obszaru gminy. W dolnym biegu tworzą się meandry, moczary i stawy. Jej przepływy i stany wód są niskie i wyrównane, choć

² pzb- zasoby pozabilansowe – kopalina, która nie spełnia kryteriów bilansowości, znajduje się w pozabilansowych warunkach geologiczno-górnictwowych, lecz ewentualnie w przyszłości może być gospodarczo wykorzystana;

w czasie roztopów lub nagłych opadów mogą powodować lokalne powodzie o ograniczonym zasięgu. Najbardziej zagrożona podtopieniami na terenie gminy jest miejscowość Laski. Ponadto Zakłady ZGH informują o możliwości wystąpienia podmokłości, zalewisk i podtopień terenu po likwidacji kopalni „Olkusz – Pomorzany”, wskazując orientacyjne zasięgi. Drugorzędne znaczenie dla gminy mają położone po stronie południowej – Struga, granicząca z wsią Podlipie i krótki odcinek górnego Warwasu pod wsią Krążek. Mogą one stanowić podstawę dla kształtowania lokalnej rekreacji i być odbiornikami oczyszczonych wód bytowo – gospodarczych. Zbiorniki wód powierzchniowych stojących występują w formie nielicznych oczek wodnych bądź stawów założonych na cieku w Krążku. Jednym z większych zbiorników jest odtworzony zbiornik w Starej Wsi, będący reliktem dawnego, dużego kompleksu stawów w tym rejonie. Wiele stawów i cieków zanikłych w wyniku odwadniania kopalń, może powstać ponownie po zaprzestaniu eksploatacji górniczej. Tereny wód powierzchniowych zajmują niespełna 1% powierzchni gminy. Wody na obszarze gminy podlegają silnej antropopresji. Decydujący wpływ na jakość wód podziemnych w tutejszej gminie mają ogniska zanieczyszczeń na powierzchni terenu. Do największych należą osady poflotacyjne zdeponowane w stawach w południowo-zachodniej części gminy i stare zrehabilitowane składowisko odpadów. Warunki wodne Gminy Bolesław są silnie uzależnione od prowadzonej na terenie gminy działalności górniczej. Problem ten jest niezmiernie istotny zarówno w kontekście ochrony środowiska, ale równie ważny w kontekście zaopatrzenia gminy w wodę bytowo gospodarczą. Dotychczasowe zaopatrzenie, bazujące na działalności kopalni musi ulec zmianie. Występujące na jej terenie potencjalne ujęcia wody w obrębie piętra triasowego, nie będą nadawały się do eksploatacji, ze względu na zanieczyszczenia powstałe w wyniku zakończenia eksploatacji górniczej, na co wskazuje opracowanie „*Zmiana Systemu zaopatrzenia w wodę rejonu olkuskiego po zakończeniu eksploatacji kopalń Zakładów Górniczo-Hutniczych Bolesław S.A. w Bukowni*” (rok 2011). Należy ten problem traktować priorytetowo w zakresie lokalizacji nowych terenów inwestycyjnych.³

Zasoby przyrodnicze i walory krajobrazowe

Środowisko przyrodnicze na terenie Gminy Bolesław cechuje się wysokimi walorami krajobrazowymi, ze względu na dużą lesistość, ciekawą budowę geologiczną czy zróżnicowane ukształtowanie terenu. Część Gminy Bolesław położona jest w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”, o powierzchni 2413 ha (59% gminy). Na terenie gminy znajdują się 2 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 tj. Armeria o powierzchni 7,95ha i Pleszczotka o powierzchni 4,92 ha.

Użytek ekologiczny Pleszczotka to obszar występowania rośliny - Pleszczotki górskiej. Z kolei Armeria to obszar obejmujący pogórnice tereny nierehabilitowane oraz zrehabilitowane pod koniec lat 90. XX w przez Zakłady Górniczo-Hutnicze "Bolesław", na których występują murawy galmanowe z *Violetalia calaminariae*. Ewenementem przyrody

³ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław

w sołectwie Laski jest jedyna w Polsce kopuła trawertynowa (zwana wynurzeniem geologicznym), a także powstała w jej wnętrzu jaskinia, która nosi nazwę „Skalka”.

Teren otuliny Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd w granicach Gminy Bolesław, w jej północnej części posiada ciekawe i wartościowe enklawy przyrodnicze, należą do nich:

- bagna Laski – Krzykawka, położone w dolinie rzeki Białej,
- jary w Krzykawce i Krzykawie,
- zbocza doliny Przemszy w Krzykawce,
- skałka trawertynowa w Laskach.

Gleby

Na obszarze Gminy Bolesław brak jest najlepszych gleb I i II klasy bonitacyjnej, przeważają tutaj gleby IV klasy bonitacyjnej. Gleby klasy bonitacyjnej IVa (gleby orne średniej jakości) stanowią 31,8% ogółu, zaś gleby orne klasy IVb (gleby orne średnie jakości gorsze) – 31,2%. Gleby orne słabe V klasy, stanowią 21,2%. Gleby klas lepszych tj. IIIa (orne dobre) występują w rejonie Bolesławia, Krzykawki, Krzykawy i Małobądz. Gleby średnio dobre klasy IIIb występują w Bolesławiu, Krzu, Krzykawie, Krzykawce, Laskach, Małobądz i Ujkowie Nowym.

Procentowy udział poszczególnych gleb występujących w danej miejscowości, na gruntach ornych w Gminie Bolesław przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Gleby na terenie Gminy Bolesław

	Powierzchnia (m ²)/typ gleby						Udział procentowy w powierzchni danej miejscowości					
	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
Bolesław	12174	151256	859634	847409	766529	210891	0,4	5,3	30,2	29,8	26,9	7,4
Hutki	0	0	22149	0	57655	42290	0	0	18,1	0	47,2	34,6
Kolonia	0	0	40429	165089	237987	5222	0	0	9	36,8	53	1,2
Krążek	0	0	0	0	51016	40522	0	0	0	0	55,7	44,3
Krze	0	8284	149289	137020	55325	0	0	2,4	42,7	39,2	15,8	0
Krzykawka	3657	386183	445973	407057	379558	85602	0,2	22,6	26,1	23,8	22,2	5
Krzykawka	107472	186382	762485	455068	295316	16836	5,9	10,2	41,8	25	16,2	0,9
Laski	0	61634	108123	37426	292842	292955	0	7,8	13,6	4,7	36,9	36,9
Małobądz	10687	73386	505854	122989	24140	1536	1,4	9,9	68,5	16,7	3,3	0,2
Międzygórze	0	0	33035	234612	141155	0	0	0	8,1	57,4	34,5	0
Podlipie	0	0	406701	1248535	214513	69183	0	0	21	64,4	11,1	3,6
Ujków Nowy	0	95067	442830	52857	4277	0	0	16	74,4	8,9	0,7	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Olkuszu

Widać wyraźnie iż w Bolesławiu, przewagę na gruntach ornych mają gleby klasy bonitacyjnej IVa (30,2%) oraz IVb (29,8%). W Hutkach niemal połowa to gleby orne słabe V klasy. W Koloni i Krążku również ponad połowa to gleby słabe V klasy. Największy udział procentowy gleb dobrych klasy IIIa posiadała Krzykawka, tj, 5,9%. Z kolei w Krzykawie gleby klasy IIIb stanowiły 22,6%. W Ujkowie Nowym gleby klasy IVa stanowiły 74,4% natomiast klasy IIIb średnio dobre – w udziale procentowym 16%.

4.2 Struktura demograficzna

W 2014 roku, Gminę Bolesław zamieszkiwało 7803 mieszkańców, a w 2015 roku 7 754, więc o 49 mniej. Najwięcej osób mieszkało w Bolesławiu, stanowiąc 31,6% w 2014 roku i 31,5% w 2015 roku. Liczba ludności Bolesławia zmniejszyła się o 22 osoby. Kolejną miejscowością pod względem liczby mieszkańców było Podlipie, w którym mieszkało 14,7% ogółu mieszkańców gminy w 2014 roku. W 2015 roku nastąpił wzrost liczby mieszkańców tej miejscowości o 8 osób, a udział procentowy zwiększył się do 14,9%. Trzecią miejscowością była Krzykawka, której udział procentowy wyniósł 10,1% w 2014 roku i zmniejszył się do 10,0% w 2015 roku (zmniejszenie liczby osób o 10). Kolejne miejscowości to Laski i Kolonia, w których nastąpiło zwiększenie się liczby mieszkańców: o 8 w Laskach i o 5 w Kolonii. Udział procentowy osób w Krzykawie w 2014 roku wyniósł 5,8%, a w kolejnym roku nastąpiło zmniejszenie się do 5,6% (spadek liczby osób o 12). Kolejna miejscowość to Ujków Nowy, którą zamieszkiwało 5,0% osób z terenu gminy w badanych latach. Nastąpił niewielki spadek liczby osób o 2. Z kolei w Małobądzu liczba osób zmniejszyła się o 4, a udział procentowy wśród ogółu ludności wyniósł 4,9%. Miejscowościami z najmniejszą liczbą mieszkańców (oraz zmniejszającą się liczbą) pozostawały: Krze (3,3%), Hutki (2,8% do 2,7%), Międzygórze (1,9%) i Krążek (1,8%).

Tabela 4. Liczba ludności w Gminie Bolesław w latach 2014-2015 wg miejscowości

Jednostka	2014 rok		2015 rok		wahania liczby ludności
	Razem	%	Razem	%	
Bolesław	2465	31,6	2443	31,5	-22
Hutki	217	2,8	207	2,7	-10
Kolonia	669	8,6	674	8,7	5
Krążek	138	1,8	138	1,8	0
Krze	261	3,3	254	3,3	-7
Krzykawa	450	5,8	438	5,6	-12
Krzykawka	789	10,1	779	10,0	-10
Laski	743	9,5	751	9,7	8
Małobądz	384	4,9	380	4,9	-4
Międzygórze	148	1,9	145	1,9	-3
Podlipie	1148	14,7	1156	14,9	8

Ujków	391	5,0	389	5,0	-2
Razem	7803	100,0	7754	100,0	-49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Ekonomiczne grupy wiekowe

Ekonomiczne grupy wiekowe, to grupy ludności z uwagi na wiek zdolności do pracy tj. wiek przedprodukcyjny, czyli osoby młode do 17 roku życia, wiek produkcyjny, czyli kobiety od 18 do 59 roku życia oraz mężczyźni od 18 do 64 roku życia i wiek poprodukcyjny w przypadku kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.

Badania struktury wieku wg ekonomicznych grup, pozwalają na wyznaczenie zależności pomiędzy tymi grupami, co odgrywa dużą rolę w analizie „procesu demograficznego starzenia się ludności tj. stałego zwiększania się liczby i udziału osób starszych w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Głównymi czynnikami powodującymi takie zmiany są: 1- zmniejszająca się corocznie liczba urodzeń, 2 -przedłużanie się przeciętnej długości trwania życia, 3 -przesuwanie się przez kolejne grupy wieku ludności, roczników wyżowych i niżowych. Im wyższy stopień rozwoju społeczno – gospodarczego, im wyższy poziom opieki społecznej, tym wyższe stadium procesu starzenia się ludności”⁴.

Struktura wieku ekonomicznego mieszkańców Gminy Bolesław przedstawiała się następująco: udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 16,9% w 2014 roku i zmniejszył się do 16,5% w 2015 roku. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym przekroczył 21% i ma tendencję rosnącą.

Tabela 5. Struktura wieku ekonomicznego mieszkańców Gminy Bolesław w latach 2014-2015

wiek	2014 rok	2015 rok
przedprodukcyjny	16,9	16,5
produkcyjny	61,9	61,4
poprodukcyjny	21,2	22,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Należy więc uznać Gminę Bolesław za „starą demograficznie”. Dokładna analiza poszczególnych miejscowości pozwoliła na określenie wewnętrznej struktury ekonomicznych grup wiekowych w gminie i wyznaczenie miejscowości „starych demograficznie”, „starzejących się” lub „młodych”.

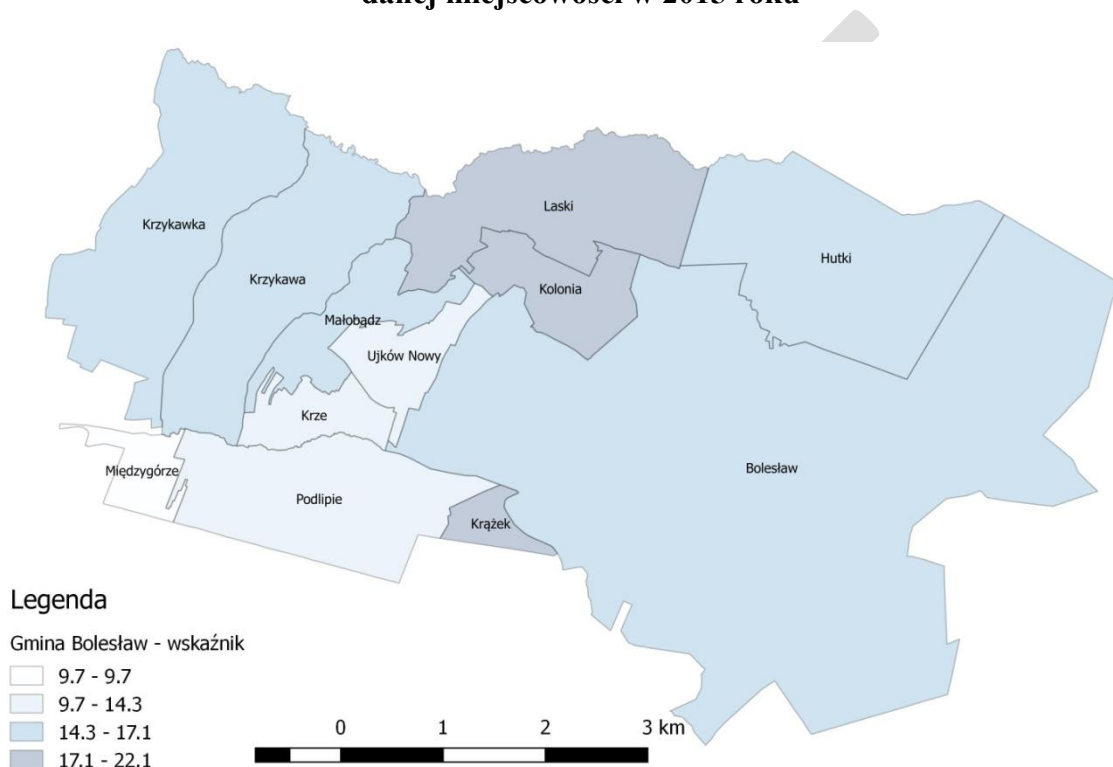
Dokonana analiza danych statystycznych dowiodła, iż miejscowości stare demograficznie to: Bolesław, Hutki, Krze, Krzykawa, Krzykawka, Małobądz, Międzygórze, Podlipie i Ujków Nowy, w których udział ludności w wieku poprodukcyjnym przekroczył wartości udziałów ludności w wieku przedprodukcyjnym. Do miejscowości „starzejących się” zaliczymy Krążek i Laski, a do jeszcze młodych demograficznie: Kolonię.

⁴ J. Holzer „Demografia”, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, str. 139

Relacje między ludnością w wieku przedprodukcyjnym, poprodukcyjnym a produkcyjnym wyrażają wskaźniki obciążeń demograficznych.

Wskaźnik obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym, czyli liczba osób w wieku powyżej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn na 1000 mieszkańców stanowi „ważne wyzwanie dla polityki społeczno – ekonomicznej państwa w zakresie świadczeń emerytalnych”.⁵

Mapa 3. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danej miejscowości w 2015 roku

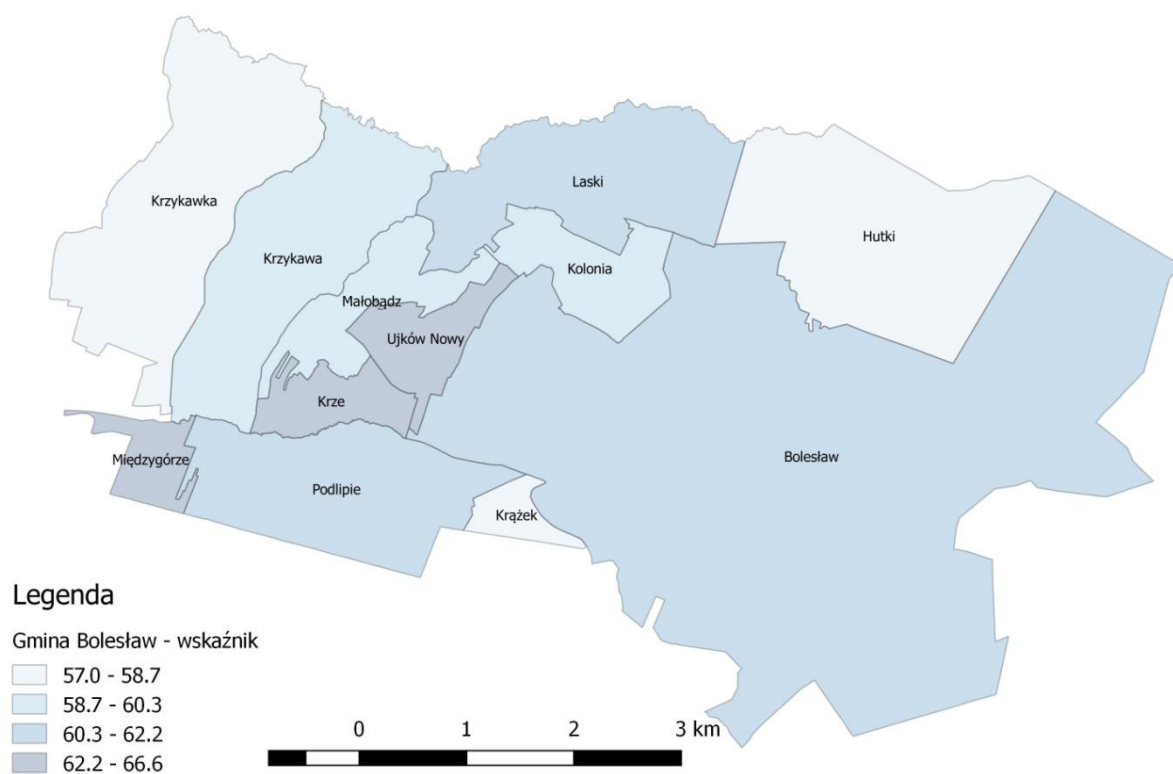

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Wskaźniki dla poszczególnych miejscowości przedstawiono w poniższej tabeli. Największe obciążenie ludnością w wieku poprodukcyjnym odnotowano w 2014 roku w Hutkach (455), Krzykawce (408) i Podlipiu (381). Wskaźniki zwiększyły się w 2015 roku. Najmniejsze wskaźniki obciążenia ludnością w wieku przedprodukcyjnym odnotowano w 2014 roku Międzygórzu (152), Krzu (191), Ujkowie Nowym (204). W 2015 roku w Międzygórzu wskaźniki te zmniejszyły się, a w niektórych miejscowościach uległy nieznacznemu zwiększeniu.

⁵S. Kurek, „Typologia starzenia się ludności Polski w ujęciu przestrzennym”, Wyd. AP Kraków, Prace monograficzne nr 497, str. 63

Mapa 4. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danej miejscowości w 2015 roku

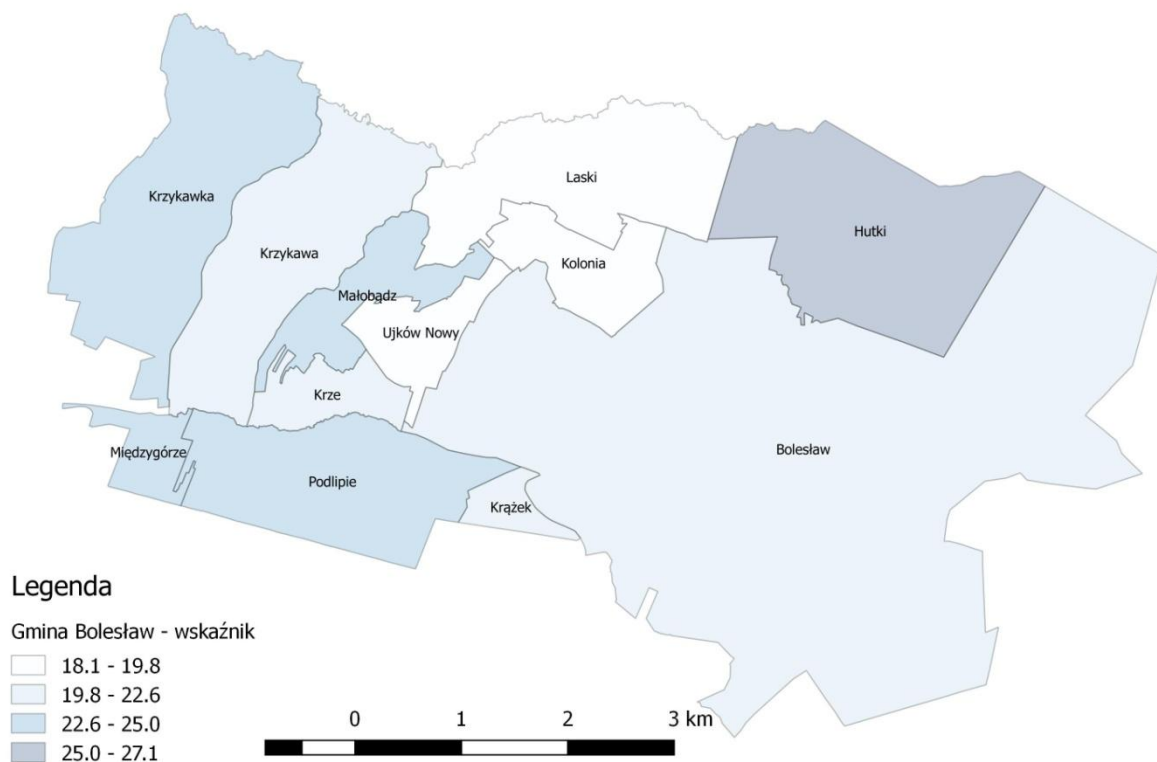
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Tabela 6. Struktura mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych, w latach 2014-2015 wraz z dynamiką

	2014 rok			2015 rok			2014 rok	2015 rok	Dynamika w latach 2014-2015	2014 rok	2015 rok	Dynamika w latach 2014-2015
	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny	współczynnik obciążenia ludnością w wieku przedprodukcyjnym			współczynnik obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym		
Bolesław	16,7	62,8	20,6	16,3	62,2	21,5	266	262	-4	328	346	19
Hutki	17,5	56,7	25,8	15,9	57	27,1	309	280	-29	455	475	19
Kolonia	22,1	60,2	17,6	22,1	59,8	18,1	367	370	2	293	303	10
Krązek	21,7	58	20,3	20,3	58,7	21	375	346	-29	350	358	8
Krze	13	68,2	18,8	13	65,7	21,3	191	198	7	275	323	48
Krzykawa	16,9	61,6	21,6	17,1	60,3	22,6	274	284	10	350	375	25
Krzykawka	17,7	58,4	23,8	16,7	58,3	25	304	286	-17	408	430	22
Laski	19	61,8	19,2	19	61,8	19,2	307	308	1	312	310	-1
Małobądz	17,7	60,2	22,1	16,3	60,3	23,4	294	271	-24	368	389	21
Międzygórze	10,1	66,9	23	9,7	65,5	24,8	152	147	-4	343	379	36
Podlipie	14,4	62	23,6	14,3	61	24,7	232	234	2	381	406	25
Ujków	13,6	66,5	19,9	13,6	66,6	19,8	204	205	1	300	297	-3
Razem	16,9	61,9	21,2	16,5	61,4	22,1	273	270	-3	342	360	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesław

Mapa 5. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danej miejscowości w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG

Edukacyjne grupy wiekowe

Edukacyjne grupy wieku obejmują dzieci i młodzież w wieku 3-24 lata, w podziale na dzieci w wieku przedszkolnym – od 3 do 6 lat, dzieci i młodzież w szkołach podstawowych w wieku 7-12 lat, młodzież gimnazjalna w wieku 13-15 lat, młodzież kształcąca się na poziomie ponadgimnazjalnym tj. 16-18 lat oraz osoby kształące się w szkołach wyższych (i innych) tj. 19-24 lat.

W latach 2014-2015 udział procentowy osób, będących w wieku edukacyjnym stanowił 22,9% w 2014 roku i uległ zmniejszeniu do 22,5%. W podziale na poszczególne miejscowości w gminie, największy udział grupy edukacyjnej wśród mieszkańców odnotowano w latach 2014-2015 w Kolonii, Krążku i Laskach.

Tabela 7. Edukacyjne grupy wiekowe (razem) w Gminie Bolesław wg miejscowości w latach 2014-2015

Jednostka	2014 rok		2015 rok	
	l. osób	%	l. osób	%
Bolesław	523	21,2	517	21,2
Hutki	53	24,4	50	24,2
Kolonia	182	27,2	179	26,6
Krążek	41	29,7	38	27,5
Krze	56	21,5	56	22,0
Krzykawa	96	21,3	89	20,3
Krzykawka	181	22,9	175	22,5
Laski	196	26,4	193	25,7
Małobądz	93	24,2	90	23,7
Międzygórze	31	20,9	28	19,3
Podlipie	249	21,7	251	21,7
Ujków	85	21,7	82	21,1
Razem	1786	22,9	1748	22,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

W podziale na poszczególne kategorie wiekowe osób będących w tym wieku, istotne znaczenie ma grupa dzieci w wieku 3-6 lat, określająca liczbę dzieci w wieku przedszkolnym, a co za tym idzie zapotrzebowanie na przedszkola.

Największy udział dzieci w wieku 3-6 lat wśród mieszkańców odnotowano w latach 2014-2015 w Laskach (5,4% i zmniejszenie do 4,9%), Krzykawie (5,1% i zmniejszenie do 4,8%), Kolonii (4,9%) i Krzykawce (4,8% i zmniejszenie do 4,0%).

Udział dzieci w wieku uczniów szkoły podstawowej w 2015 roku był największy w Koloni i Krzykawce.

Szczegółowe dane zawiera tabela.

Tabela 8. Edukacyjne grupy wiekowe w Gminie Bolesław wg miejscowości i przedziałów wiekowych w 2015 roku

Jednostka	3-6 lat		7-12 lat		13-15 lat		16-18 lat		19-24 lat	
	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%	l. osób	%
Bolesław	92	3,8	117	4,8	65	2,7	80	3,3	163	6,7
Hutki	7	3,4	14	6,8	8	3,9	4	1,9	17	8,21
Kolonia	33	4,9	58	8,6	17	2,5	24	3,6	47	6,9
Krążek	6	4,3	8	5,8	11	8	5	3,6	8	5,8
Krze	7	2,8	13	5,1	3	1,2	6	2,4	27	10,6
Krzykawa	21	4,8	25	5,7	12	2,7	8	1,8	23	5,3
Krzykawka	31	4,0	56	7,2	13	1,7	26	3,3	49	6,3
Laski	37	4,9	46	6,1	25	3,3	24	3,2	61	8,1
Małobądz	11	2,9	20	5,3	11	2,9	15	3,9	33	8,7
Międzygórze	4	2,8	6	4,1	1	0,7	2	1,4	15	10,3

Podlipie	46	4	51	4,4	24	2,1	32	2,8	98	8,5
Ujków	12	3,1	18	4,6	5	1,3	11	2,8	36	9,3
Razem	307	-	432	-	195	-	237	-	577	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Urodzenia, zgony, przyrost naturalny

Ważnym zagadnieniem w diagnozie sytuacji demograficznej mieszkańców gminy jest liczba urodzeń i zgonów oraz wyznaczenie na podstawie tych wartości współczynników przyrostu naturalnego, zgonów i urodzeń. Polityka ludnościowa w gminie powinna zatem uwzględniać potrzeby mieszkańców związane z fazami życia i różną sytuacją materialną. Zmiany w liczbie urodzeń danej gminy/miejscowości mają istotny wpływ na starzenie się ludności, bowiem wzrost urodzeń powoduje zwiększenie się udziału ludności najmłodszej i osłabia udział procentowy osób najstarszych. Z kolei zwiększanie się przeciętnej długości życia i zmniejszenia natężenia zgonów w starszych grupach wieku powoduje zwiększanie się liczebności i udziałów roczników najstarszych. Z drugiej strony zmniejszanie się umieralności niemowląt i natężenia zgonów w młodych rocznikach wieku wpływa na relatywne czasowe odmładzanie się populacji⁶.

Współczynnik urodzeń dla całej gminy wynosił 8,5‰ w 2014 roku i zmniejszył się do 7,7‰ w 2015 roku. Wartości współczynnika urodzeń w poszczególnych miejscowościach były niższe od wskaźników dla gminy w: Krążku, Krzykawce, Laskach, Międzygórzu, Podlipiu i Ujkowie Nowym.

Z kolei współczynnik zgonów w 2014 roku wyniósł 11,8‰ i zwiększył się do 13,0‰ w 2015 roku. Miejscowości, w których współczynnik był wysoki w 2014 roku (wyższy niż w gminie) to: Hutki, Krze, Krzykawa, Małobądz, Międzygórze i Ujków Nowy. W 2015 roku wskaźniki były wyższe w: Bolesławiu, Krążku, Krzu, Krzykawie i Ujkowie Nowym.

Tabela 9. Współczynnik urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego dla Gminy Bolesław w latach 2014 i 2015

Jednostka	2014 rok			2015 rok		
	Współczynnik urodzeń	Współczynnik zgonów	Współczynnik Przyrostu Naturalnego	Współczynnik urodzeń	Współczynnik zgonów	Współczynnik Przyrostu Naturalnego
Bolesław	9,7	11	-1,2	7,4	14,3	-7,0
Hutki	9,2	36,9	-27,6	0,0	4,8	-4,8
Kolonia	9,0	10,5	-1,5	10,4	10,4	0,0
Krązek	0,0	7,2	-7,2	0,0	43,5	-43,5
Krze	15,3	15,3	0,0	7,9	19,7	-11,8
Krzykawa	13,3	15,6	-2,2	4,6	27,4	-22,8
Krzykawka	6,3	6,3	0,0	7,7	10,3	-2,6
Laski	4,0	6,7	-2,7	12,0	10,7	1,3
Małobądz	10,4	18,2	-7,8	2,6	2,6	0,0

⁶ S. Kurek, „Typologia starzenia się ludności Polski w ujęciu przestrzennym”, Wyd. AP Kraków, Prace monograficzne nr 497, str. 42

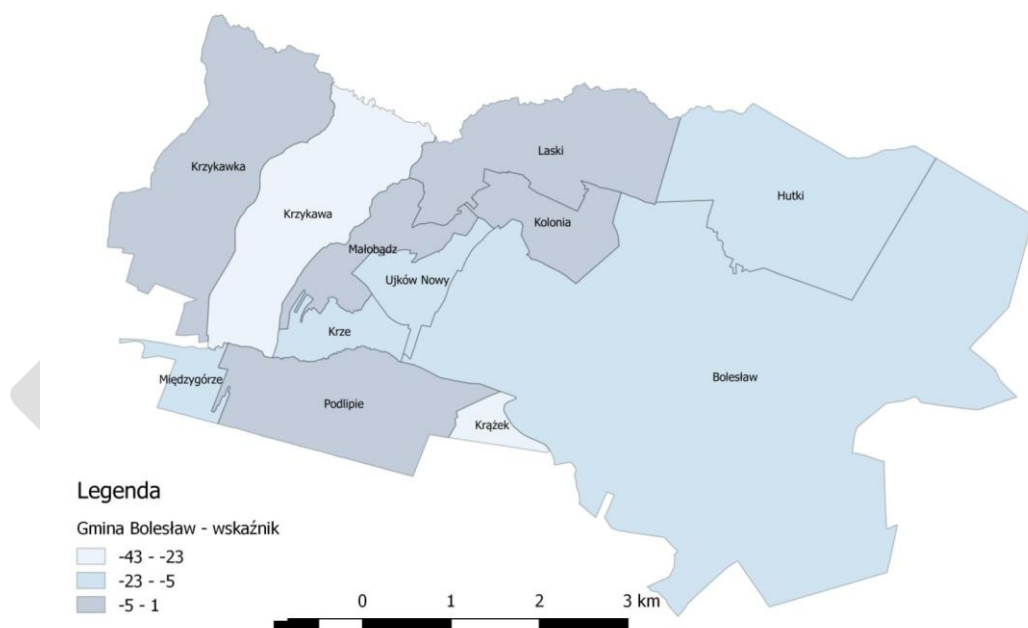
Międzygórze	0,0	13,5	-13,5	0,0	6,9	-6,9
Podlipie	7,8	11,3	-3,5	8,7	8,7	0,0
Ujków Nowy	7,7	15,3	-7,7	12,9	18,0	-5,1
Razem	8,5	11,8	-3,3	7,7	13	-5,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Współczynnik przyrostu naturalnego ludności, obliczany jako stosunek różnicy pomiędzy liczbą urodzeń a liczbą zgonów w ciągu roku do średniej liczby ludności i wyrażany najczęściej na 1000 mieszkańców, jest jednym z najczęściej stosowanych miar reprodukcji ludności. Przyrost naturalny w znaczący sposób wpływa na poziom i dynamikę starzenia się ludności. Obszary o wysokiej nadwyżce urodzeń nad zgonami ulegają z biegiem czasu odmładzaniu, zaś charakteryzujące się ubytkiem naturalnym, nie rekompensowanym przez bilans migracyjny, szybko się starzeją.⁷

Współczynnik przyrostu naturalnego w gminie miał w badanych latach wartość minusową: -3,3‰ w 2014 roku i -5,3‰ w 2015 roku. Wartości współczynnika naturalnego w poszczególnych miejscowościach były w większości na minusie. Najniższą wartość odnotowano w 2014 roku w Hutkach i Międzygórzu, a w 2015 roku w Krążku i Krzykawie.

Mapa 6. Współczynnik Przyrostu Naturalnego w Gminie Bolesław w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Płodność kobiet

Przez płodność rozumiemy natężenie urodzeń w badanej populacji kobiet będących w wieku rozrodczym. Miernikiem płodności jest współczynnik płodności wyrażający

⁷ S. Kurek, „Typologia starzenia się ludności Polski w ujęciu przestrzennym”, Wyd. AP Kraków, Prace monograficzne nr 497, str. 44

stosunek liczby urodzeń żywych do liczby kobiet będących w wieku rozrodczym (15-49 lat)⁸. Wyraża on średnią liczbę dzieci urodzonych w ciągu badanego czasu przypadającą na 100 kobiet w wieku rozrodczym.

Dla Gminy Bolesław współczynnik ten wyniósł 3,6 dziecka na 100 kobiet w wieku rozrodczym w 2014 roku i 3,4 w 2015 roku. Wskaźniki mniejsze niż dla gminy odnotowano w 2014 roku Kolonii, Krążku, Krzykawie, Laskach, Międzygórzu, Podlipiu i Ujkowie. W 2015 roku wskaźniki mniejsze niż dla gminy odnotowano w: Bolesławiu, Hutkach, Krążku, Krzykawie, Małobądzu i Międzygórzu. Z kolei średnia dla gminy omawianego współczynnik wyniosła 2,6. Analiza dynamiki wykazała zmniejszanie się wskaźnika w miejscowościach: Bolesław, Hutki, Krze, Krzykawa i Małobądz. W pozostałych miejscowościach wartości wzrosły bądź też pozostały na podobnym poziomie (2014 -2015).

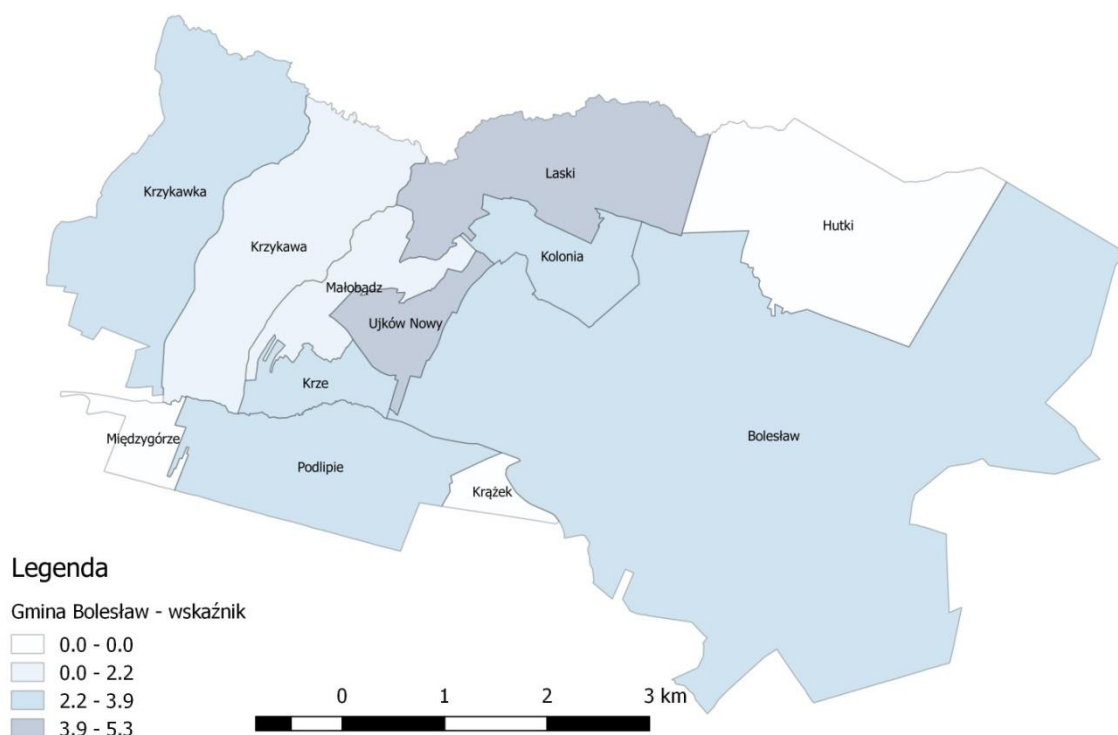
Tabela 10. Współczynnik płodności na 100 kobiet w Gminie Bolesław w latach 2014 i 2015, wg miejscowości

Jednostka	2014 rok		2015 rok	
	l. kobiet w wieku rozrodczym	Współczynnik płodności (na 100 kobiet)	l. kobiet w wieku rozrodczym	Współczynnik płodności (na 100 kobiet)
Bolesław	551	4,4	546	3,3
Hutki	43	4,7	45	0
Kolonia	189	3,2	178	3,9
Krążek	33	0	35	0
Krze	55	7,3	53	3,8
Krzykawa	91	6,6	89	2,2
Krzykawka	172	2,9	169	3,6
Laski	187	1,6	188	4,8
Małobądz	98	4,1	99	1
Międzygórze	31	0	29	0
Podlipie	269	3,3	265	3,8
Ujków Nowy	99	3	95	5,3
Gmina razem	1818	3,6	1791	3,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

⁸ J. Holzer „Demografia” Wyd PWE, str 182

Mapa 7. Współczynnik płodności na 100 kobiet w Gminie Bolesław w 2015 roku

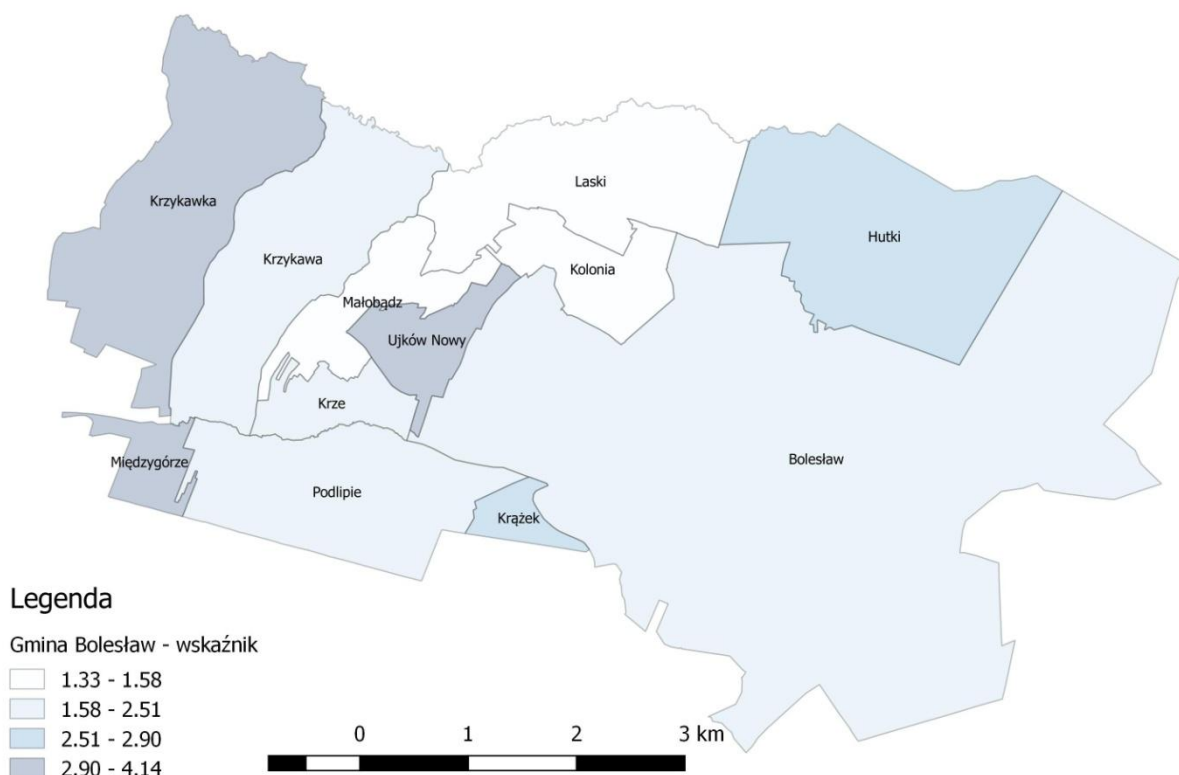
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Ludność w wieku powyżej 85 lat

Zjawisko starzenia się ludności będzie się pogłębiać, dlatego też należy podejmować działania mające na celu pomoc osobom w wieku sędziwym w ich życiu codziennym, w ich integracji ze społeczeństwem, jak również podejmować inicjatywy mające na celu przeciwdziałanie ich marginalizacji.

Najwyższy wskaźnik udziału procentowego ludności powyżej 85 roku życia osiągnięty został w 2014 roku w Hutkach i Ujkowie Nowym, Krązku, Krzu, Krzykawie, Krzykawce, Międzygórzu, Podlipiu (powyżej 2,0% wg wskaźnika dla gminy). W 2015 roku nastąpiło zwiększenie się udziału procentowego do 2,3% dla gminy, a wyższy wskaźnik wśród miejscowości odnotowano w: Hutkach, Krązku, Krzu, Krzykawie, Krzykawce, Międzygórzu i Ujkowie. Średnia dla gminy to 2,5%.

Mapa 8. Udział mieszkańców Gminy Bolesław w wieku powyżej 85 lat w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Do prezentacji relacji międzypokoleniowych pomiędzy osobami najstarszymi a ich dziećmi, służy współczynnik wsparcia międzypokoleniowego wskazujący, ile osób w wieku powyżej 85 lat przypada na 100 osób w wieku 50-64. W gminach, gdzie zmniejsza się dzietność, wartość tego wskaźnika będzie narastać, co stwarza wyzwania dla polityki społecznej, przy zapewnianiu opieki i świadczeń dla osób w wieku najstarszym.⁹

Współczynnik wsparcia międzypokoleniowego dla całej gminy wyniósł w 2014 roku 9,2 osoby na 100 osób w wieku 50-64 lata, a w 2015 roku wyniósł już 10,5 osoby. W podziale administracyjnym gminy, wskaźnik ten największy został osiągnięty w Hutkach w 2014 roku, ale z tendencją malejącą, w Krążku z tendencją rosnącą, w Ujkowie Nowym z tendencją rosnącą, w Krzykawce z tendencją rosnącą, w Międzygórzu z tendencją rosnącą, w Krzykawie z tendencją malejącą i Podlipiu z tendencją rosnącą.

⁹ S. Kurek, „Typologia starzenia się ludności Polski w ujęciu przestrzennym”, Wyd. AP Kraków, Prace monograficzne nr 497, str. 65

Tabela 11. Osoby powyżej 85 lat oraz współczynnik wsparcia międzypokoleniowego w Gminie Bolesław w latach 2014-2015

	Liczba osób w wieku 85 lat i więcej		Udział % ludności 85+		Współczynnik Wsparcia Międzypokoleniowego	
	2014 rok	2015 rok	2014 rok	2015 rok	2014 rok	2015 rok
Bolesław	46	50	1,9	2,0	8,2	9,2
Hutki	7	6	3,2	2,9	15,6	14,3
Kolonia	9	10	1,3	1,5	7,1	7,8
Krażek	3	4	2,2	2,9	13,0	17,4
Krze	6	6	2,3	2,4	8,5	9,2
Krzykawa	12	11	2,7	2,5	10,5	10,0
Krzykawka	21	27	2,7	3,5	12,1	16,0
Laski	10	10	1,3	1,3	6,4	6,5
Małobądz	4	6	1,0	1,6	5,1	8,5
Międzygórze	4	6	2,7	4,1	11,4	19,4
Podlipie	25	26	2,2	2,2	10,0	10,7
Ujków Nowy	12	14	3,1	3,6	12,2	14,7
Razem gmina	159	176	2,0	2,3	9,2	10,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Bolesławiu

Małżeństwa i rozwody

Zmiany społeczne pociągają za sobą przekształcenia komórki społecznej, jaką jest rodzina. W ostatnich latach przeobrażeniom uległa nie tylko struktura rodziny, ale też jej funkcje. Głównym czynnikiem powodującym przemianę rodziny są: dyfuzje społeczno-kulturowe, rozpowszechnianie się wiedzy medycznej i psychologicznej, przemiany wartości, rozwój sektora usług materialnych i nie materialnych. Do skutków tych przemian należy także zmniejszenie się znaczenia małżeństwa na rzecz swobodnych związków, późniejsze zawieranie związków małżeńskich, opóźnienie urodzenia pierwszego dziecka, a tym samym zmniejszenie się ilości dzieci w jednej rodzinie, przejście od rodziny skoncentrowanej na dzieciach do rodziny skoncentrowanej na rodzicach, wzrost liczby rozwodów oraz ogólne zmniejszenie się dzietności.¹⁰

Udział procentowy zawartych małżeństw wg miejsca zamieszkania, męża przed ślubem był największy w Bolesławiu, wynosząc 26,7% w 2014 roku i 36,6% w 2015 roku. Najwięcej rozwodów odnotowano w 2014 roku z Krza tj. 26,3% ogółu rozwodów z terenu gminy, a w 2015 roku z Bolesławia (połowa rozwodów z terenu gminy).

Do pomiaru liczby małżeństw i rozwodów służą 2 współczynniki: ogólny współczynnik zawierania małżeństw i ogólny współczynnik rozwodów, pokazujący ile jest zawartych małżeństw/ile rozwodów na 100 ludności (lub 1000) w danym roku.

W Gminie Bolesław w latach 2014-2015 ogólny współczynnik zawartych małżeństw był największy w Międzygórzu i wynosił 2,7 w 2014 roku i 2,1 w 2015 roku. Współczynnik

¹⁰ Współczynnik dzietności jest to średnia liczba dzieci, które urodziłyby przed końcem danego roku kobieta, będąca w okresie zdolności rozrodczej (w przedziale wiekowym 15–44 lub 15–49), przy stałym wzorcu dzietności. Definicja wg OECD Health Data, 2005

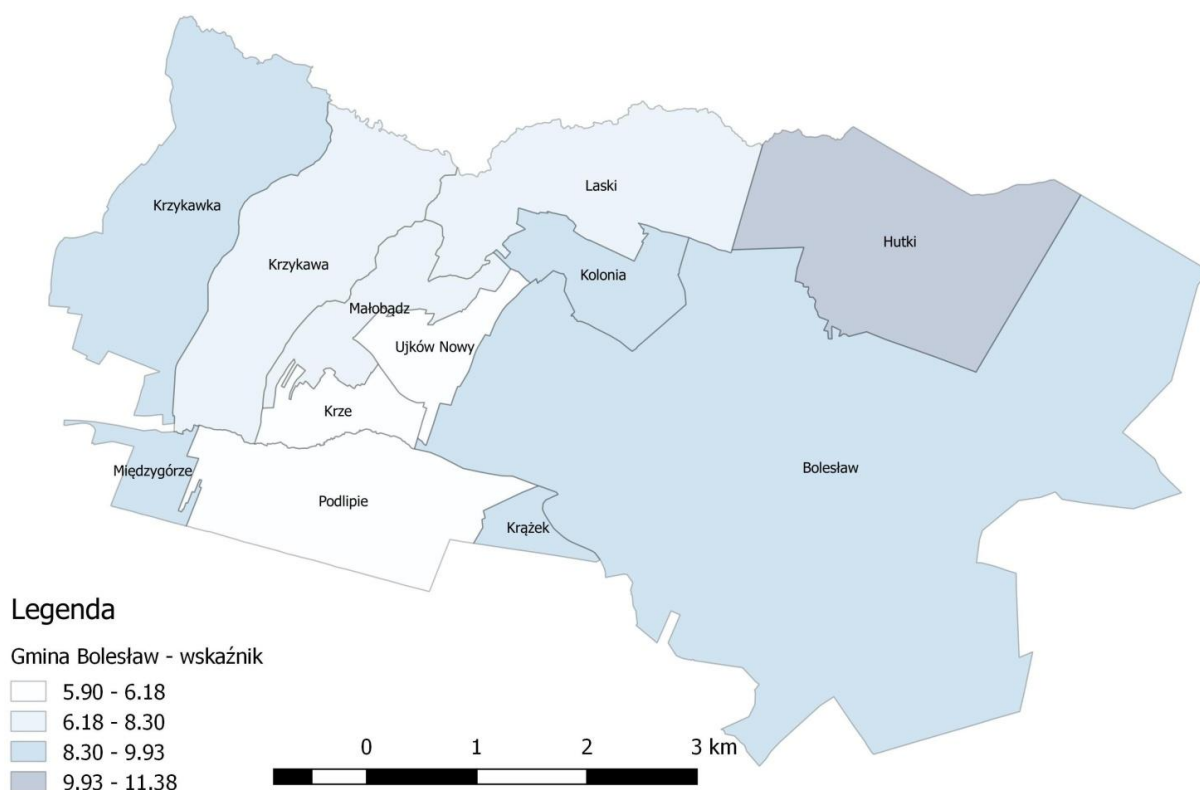
rozwodów w 2014 roku największy odnotowano w Krzu w 2015 roku w Krążku. Współczynnik ten dla całej gminy wynosił 0,2 w 2014 roku i wzrósł do 0,4 w 2015 roku.

4.3 Struktura osób bezrobotnych

Bezrobocie nie tylko samo jest problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. Długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa. To z kolei może powodować rozprzestrzenianie się rozmaitych patologii społecznych, rozpad rodziny, obniżenie zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Ogólna liczba osób bezrobotnych w gminie, którzy zostali zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu wynosiła w 2014 roku 403 osoby, stanowiąc 5,2% mieszkańców. Największy udział osób bezrobotnych wśród mieszkańców danej miejscowości stanowili mieszkańcy Hutek (6,5%), Międzygórza (6,1%), Kolonii (6,0%), Bolesławia (5,4%).

Mapa 9. Mieszkańcy Gminy Bolesław zarejestrowani jako osoby bezrobotne w PUP Olkusz w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Procentowy udział bezrobotnych kobiet stanowił 63,5% wśród ogółu bezrobotnych. Największy udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych kobiet w wieku produkcyjnym był największy w Kolonii wynoszący 7,7%, Hutkach (6,8%), Bolesławiu (6,1%) i Krzu (6,0%). Udział procentowy bezrobotnych kobiet wśród ogółu kobiet w wieku produkcyjnym dla całej gminy wynosił 5,4%.

Osoby długotrwale bezrobotne stanowiły 26,8% wśród ogółu bezrobotnych. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych to mieszkańcy Bolesławia (40,7%) i Krzykawki (14,8%). Z kolei wśród mieszkańców poszczególnych miejscowości w wieku produkcyjnym (18-58 kobiety i 18-65 mężczyźni) największy odsetek długotrwale bezrobotnych mieszkańców (większy niż w gminie tj. 2,2%) odnotowano w Hutkach (4,1%), Krążku (3,8%), Krzykawce (3,5%), Międzygórzu (3,0%) i Bolesławiu (2,8%).

Tabela 12. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne, będące mieszkańcami Gminy Bolesław w 2014 roku

Miejscowość	Liczba ogółem bezrobotnych	% w stos. do mieszkańców	1. bezrobotnych kobiet	% do kobiet w wieku produkcyjnym	1. długotrwale bezrobotnych	% długotrwale bezrob. do ogółu	% długotrwale bezrobotnych do mieszkańców
Bolesław	144	5,8	93	6,1	44	40,7	1,8
Hutki	14	6,5	8	6,8	5	4,6	2,3
Kolonia	40	6,0	31	7,7	7	6,5	1,0
Krązek	7	5,1	3	3,7	3	2,8	2,2
Krze	11	4,2	10	6,0	3	2,8	1,1
Krzykawa	23	5,1	14	5,3	3	2,8	0,7
Krzykawka	43	5,4	25	5,5	16	14,8	2,0
Laski	36	4,8	17	3,7	8	7,4	1,1
Małobądz	18	4,7	13	5,7	4	3,7	1,0
Międzygórze	9	6,1	5	5,3	3	2,8	2,0
Podlipie	42	3,7	27	3,8	7	6,5	0,6
Ujków Nowy	16	4,1	10	3,9	5	4,6	1,3
Razem	403	5,2	256	5,4	108	100,0	1,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Mieszkańcy Gminy Bolesław w wieku 18-24 lata stanowili 17,4% ogółu bezrobotnych. Wśród całej grupy osób w tym wieku, największa ich liczba pochodziła z Bolesławia (22,9%), a następnie z Podlipia (17,1%) i Lasek (14,4%). Z kolei udział procentowy bezrobotnych osób w wieku 25-34 lata stanowił 29,8% wśród ogółu bezrobotnych. Największa ich liczba to mieszkańcy Bolesławia (36,7%), Kolonii (12,5%) i Krzykawki (11,7%).

Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym stanowiła 34,5% ogółu bezrobotnych, zaś największa ich liczba to mieszkańcy Bolesławia (33,8%) , a w dalszej kolejności Podlipie (12,2%). Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 22,1% ogółu. 28,1% z nich to mieszkańcy Bolesławia, a 14,6% to mieszkańcy Lasek. Bezrobotni z wykształceniem wyższym stanowili 13,6% ogółu bezrobotnych, z czego 38,2% to mieszkańcy Bolesławia.

Tabela 13. Osoby zarejestrowane w PUP jako bezrobotne, wg grup wiekowych 18-24 lata i 25-34 lata, będące mieszkańcami Gminy Bolesław w 2014 roku

Jednostka	I. osób w wieku 18-24 lat	% do ogółu bezrobotnych w grupie	I. osób w wieku 25-34 lat	% do ogółu bezrobotnych w grupie
Bolesław	16	22,9	44	36,7
Hutki	5	7,1	2	1,7
Kolonia	7	10,0	15	12,5
Krążek	2	2,9	2	1,7
Krze	0	0,0	4	3,3
Krzykawa	5	7,1	6	5,0
Krzykawka	6	8,6	14	11,7
Laski	10	14,3	12	10,0
Małobądz	4	5,7	4	3,3
Międzygórze	0	0,0	2	1,7
Podlipie	12	17,1	10	8,3
Ujków nowy	3	4,3	5	4,2
Razem	70	100,0	120	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

Tabela 14. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, wg wykształcenia, będące mieszkańcami Gminy Bolesław w 2014 roku

	I. osób z wykształceniem wyższym	% do ogółu bezrobotnych w grupie	I. osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym	% do ogółu bezrobotnych w grupie	I. osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	% do ogółu bezrobotnych w grupie
Bolesław	21	38,2	25	28,1	47	33,8
Hutki	0	0	4	4,5	8	5,8
Kolonia	3	5,5	11	12,4	14	10,1
Krążek	1	1,8	1	1,1	12	8,6
Krze	1	1,8	2	2,2	3	2,2
Krzykawa	3	5,5	5	5,6	10	7,2
Krzykawka	9	16,4	8	9	10	7,2
Laski	5	9,1	13	14,6	9	6,5
Małobądz	5	9,1	3	3,4	2	1,4

Międzygórze	0	0	5	5,6	1	0,7
Podlipie	4	7,3	11	12,4	17	12,2
Ujków nowy	3	5,5	1	1,1	6	4,3
Razem	55	100	89	100	139	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP

4.4 Problemy społeczne

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Bolesław realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. GOPS działa na podstawie Ustawy o Pomocy Społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Zgodnie z art. w/w ustawy pomocy udziela się osobom/rodzinom z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wnioskodawcy pomocy społecznej¹¹ w Gminie Bolesław stanowili 2,8% mieszkańców. Łączna liczba wnioskodawców wynosiła 217 osób, w tym kobiety stanowiły 71,4%. Ubóstwo, to problem dotyczący 1,4% mieszkańców gminy. Dużym problemem jest również niepełnosprawność, stanowiąca udział 1,3% wśród ogółu mieszkańców. Również długotrwała choroba była poważnym problemem wśród mieszkańców tutejszej gminy. Problem ten dotknął 1,4% mieszkańców.

Do innych problemów należały również alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, wielodzietność oraz przemoc w rodzinie. Szczegółowe wskaźniki udziałów procentowych wybranych problemów społecznych występujących na obszarze Gminy Bolesław przedstawia poniższa tabela. Warto zaznaczyć, iż przedstawieni zostali tylko wnioskodawcy pomocy społecznej.¹²

¹¹ Wnioskodawcą pomocy społecznej jest osoba potrzebująca udzielenia pomocy lub osoba działająca w jej imieniu

¹² Szczegółowe badania klientów pomocy społecznej zostały przeprowadzone na potrzeby Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bolesław na lata 2015-2021, w roku 2015

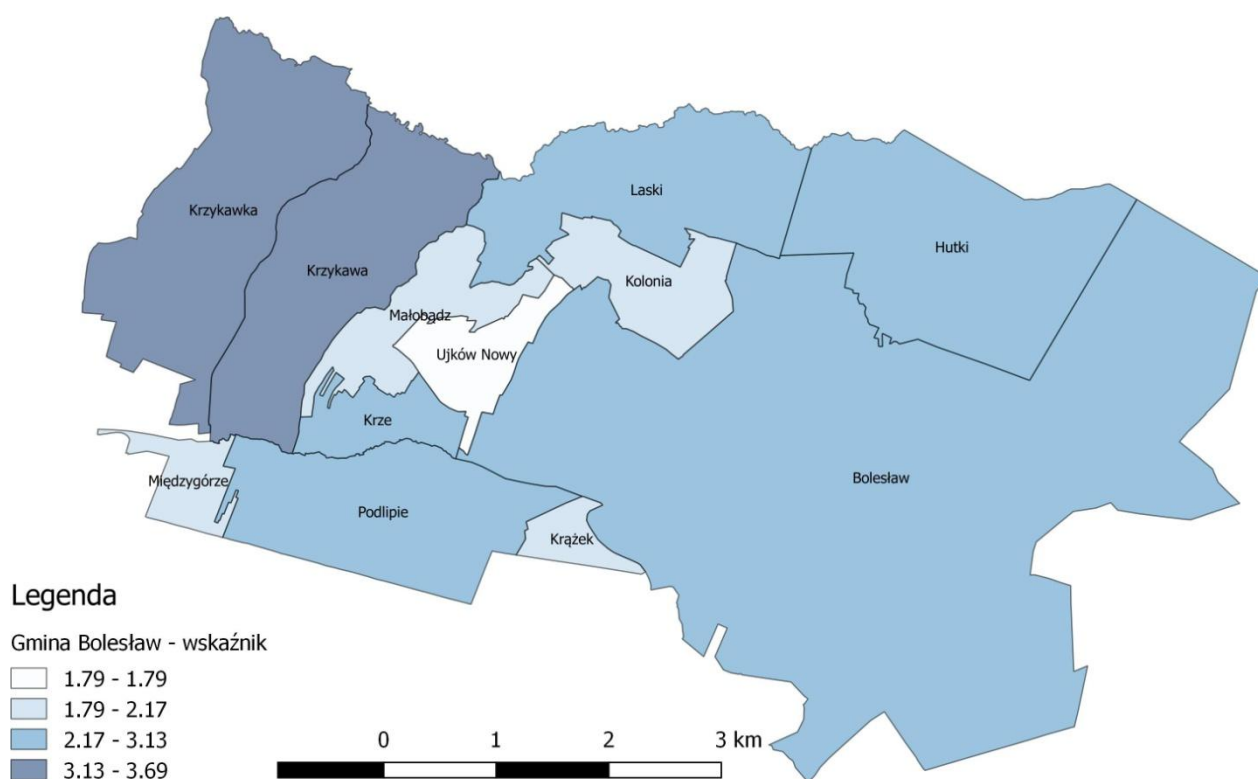
Tabela 15. Udział procentowy problemów społecznych wg miejscowości zamieszkania wnioskodawców pomocy społecznej w 2014 roku

Jednostka	Niepełnosprawność	Alkoholizm	Ubóstwo	Bezrobocie	Długotrwała choroba	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Wielodzietność	Przemoc	Razem
Bolesław	1,6	0,4	1,6	1,1	1,9	0,3	0,2	0,1	3,1
Hutki	0,9	0,0	1,4	0,5	1,4	0,0	0,9	0,0	2,8
Kolonia	0,9	0,3	1,0	1,2	0,4	0,0	0,3	0,0	2,1
Krażek	0,7	0,7	0,0	0,0	0,7	0,0	1,4	0,0	2,2
Krze	1,2	0,4	1,2	1,5	1,2	0,0	0,4	0,4	2,7
Krzykawa	1,6	0,4	1,6	1,0	1,4	1,2	0,4	0,2	3,7
Krzykawka	1,8	0,4	1,3	1,1	1,8	0,9	0,4	0,3	3,4
Laski	0,4	0,1	1,5	1,3	0,9	0,4	0,4	0,3	2,7
Małobądz	0,8	0,3	1,3	1,0	1,0	0,5	0,5	0,3	2,1
Międzygórze	0,7	0,0	1,4	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	2,0
Podlipie	1,5	0,3	1,5	0,4	1,7	0,3	0,3	0,0	2,5
Ujków Nowy	0,5	0,3	1,3	0,5	0,5	0,3	0,8	0,3	1,8
Gmina Razem	1,3	0,3	1,4	1,0	1,4	0,4	0,4	0,1	2,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Wykazano również obszary przestrzenne, w których wnioskodawcy pomocy społecznej występowali najliczniej. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej wśród ogółu mieszkańców danej miejscowości był największy w Bolesławiu (3,13%), Krzykawie (3,69%) i Krzykawce (3,42%), co obrazuje poniższy kartogram.

Mapa 10. Udział wnioskodawców pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bolesław

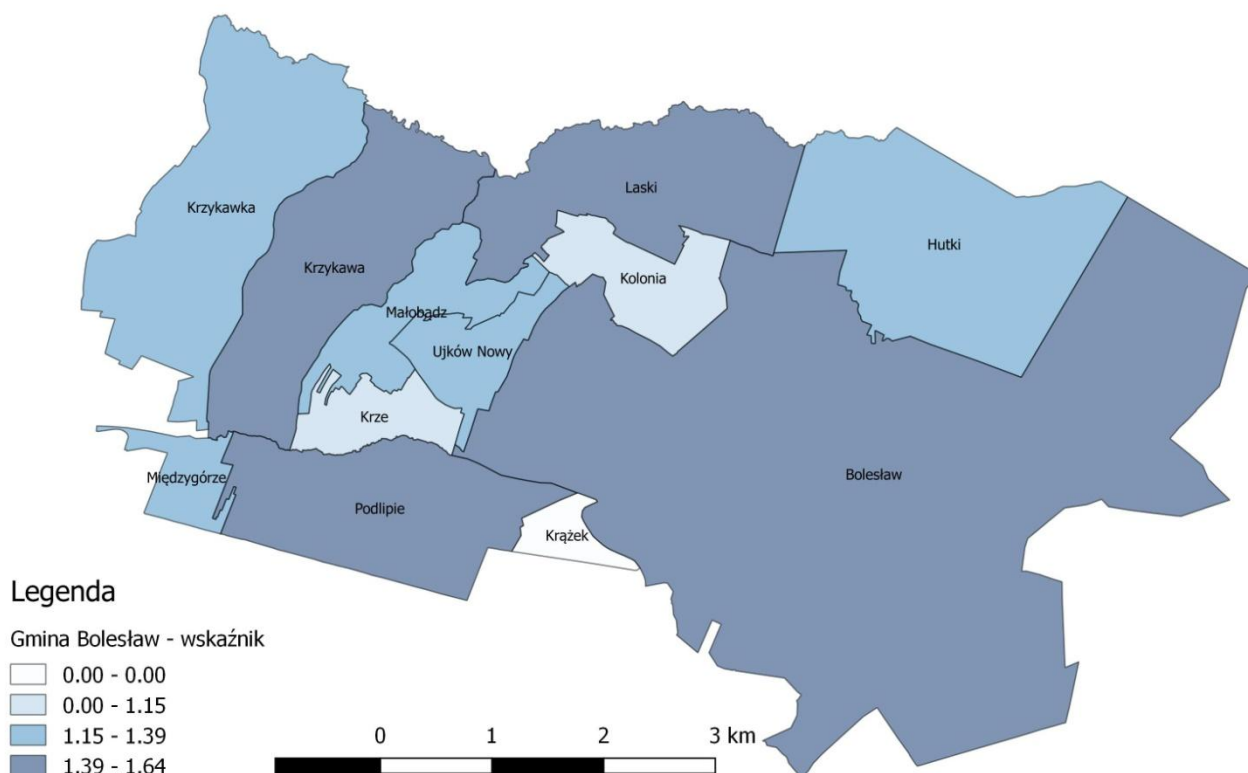
Ubóstwo

Ubóstwo jest pojęciem bardzo rozległym i szeroko definiowanym przez socjologów. Ubóstwo to „(...) brak dostatecznych środków materialnych do życia, bieda, niedostatek, (...) ale również nędza czyli stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki rodzinnej lub grupy społecznej”¹³. Jednakże w przypadku przyznawania świadczeń pomocy społecznej z tego tytułu, bierze się zazwyczaj pod uwagę tzw. kryterium dochodowe rodziny (czyli budżet domowy rodzin). Ubóstwo wnioskodawców pomocy społecznej na terenie Gminy Bolesław było jedną z głównych przyczyn udzielanej pomocy społecznej. Co drugi wnioskodawca (51% wśród ogółu wnioskodawców) zgłaszał tę przyczynę jako powód swojej trudnej sytuacji. Osoby dotknięte ubóstwem stanowiły największy udział wśród mieszkańców miejscowości: Bolesław, Laski, Krzykawka i Podlipie. Udziały procentowe wnioskodawców zostały

¹³ J. Auleytnier, K. Głębicka, Polityka społeczna – pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością, WSP TWP w Warszawie, Warszawa 2000, s.236

podzielone na 4 przedziały klasowe, przy czym w pierwszym (najjaśniejszym) przedziale tj. w miejscowościach Krze i Kolonia, udział procentowy wnioskodawców którzy zgłosili się o pomoc społeczną z powodu ubóstwa wynosił poniżej 0,5%.

Mapa 11. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GOPS w Bolesławiu z powodu ubóstwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bolesław

Długotrwała choroba

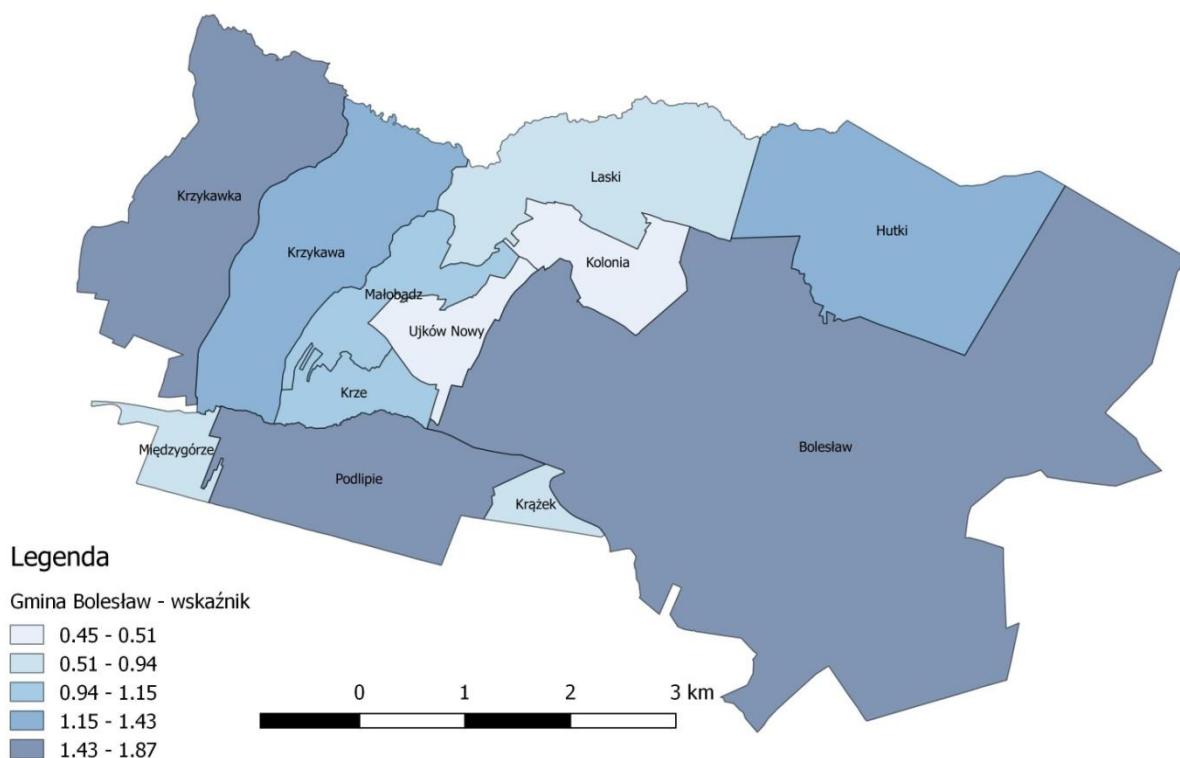
Drugim najczęściej występującym problemem obok wymienionego powyżej ubóstwa, była długotrwała lub ciężka choroba. Długotrwała choroba to „(...) dolegliwość bądź stan patologiczny, który utrzymuje się przez dłuższy czas i który będzie trwał nadal (...). Do głównych cech choroby przewlekłej należą: długotrwałość, łagodniejszy niż w stanie ostrym przebieg, pogorszenie sprawności pacjenta, nieodwracalność zmian patologicznych i niepomyślne rokowania, a także następstwa psychospołeczne. Osoby chorujące przewlekłe wymagają długotrwałej opieki lekarskiej, pielęgniarstwa i/ lub rehabilitacji.”¹⁴ Bardzo często osoby długotrwale i przewlekłe chore, otrzymujące świadczenia z ośrodka pomocy społecznej, stają się „klientami” powiatowych zespołów orzekania o niepełnosprawności. Ważna jest zatem bieżąca współpraca tych dwóch instytucji pomocowych.

Na terenie Gminy Bolesław udział procentowy wnioskodawców GOPS, u których występował ten problem wynosił 52% wśród ogółu klientów. Najwyższy udział procentowy

¹⁴ Zych A., , Słownik gerontologii, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2001, s.58

wnioskodawców wśród ogółu mieszkańców dane miejscowości odnotowano w Bolesławiu, Podlipiu i Krzykawce.

Mapa 12. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GOPS w Bolesławiu z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bolesław

Wynik diagnozy wskazuje jednoznacznie na duże natężenie osób będących w trudnej sytuacji z powodu długotrwałej choroby. Starzenie się społeczeństwa ma tendencję wzrostową, dlatego działania gminy powinny być nakierowane na zapewnienie usług opiekuńczych, zapewnienie różnych form pomocy np. pomoc sąsiedzka. Ważna jest zatem współpraca instytucji gminnych i powiatowych działających w obszarze pomocy osobom starszym, przewlekle chorym, takich jak GOPS, PCPR czy służba zdrowia.

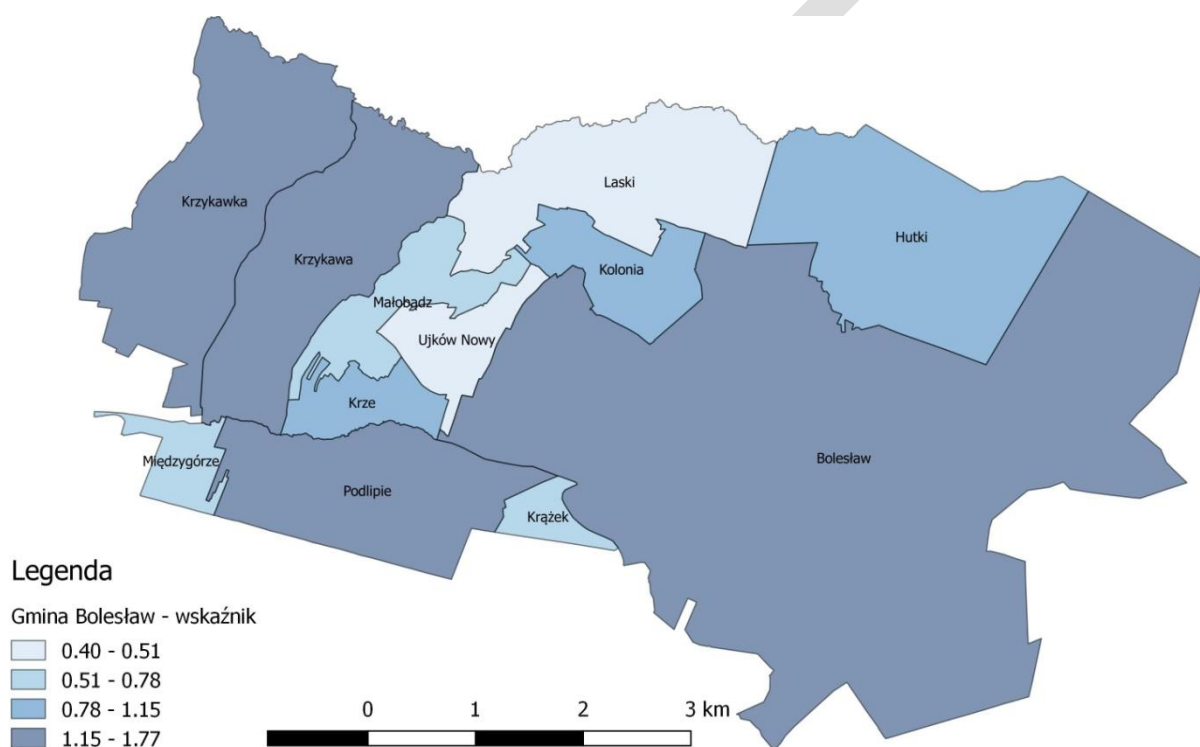
Niepełnosprawność

Osoby niepełnosprawne wymagają szczególnej uwagi i interwencji ze strony pomocy społecznej. Na podstawie Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawnością nazwiemy trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Osobą niepełnosprawną jest taka osoba, która posiada odpowiednie orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane przez Powiatowy Zespół ds. orzekania o Niepełnosprawności.

Problem niepełnosprawności wśród wnioskodawców GOPS w Bolesławiu, wystąpił u 46% rodzin wnioskodawców. Najwyższy udział procentowy rodzin z tym problemem wśród mieszkańców danej miejscowości odnotowano w Bolesławiu, Podlipiu, Krzykawce i Krzykawie.

Mapa 13. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GOPS w Bolesławiu z powodu niepełnosprawności

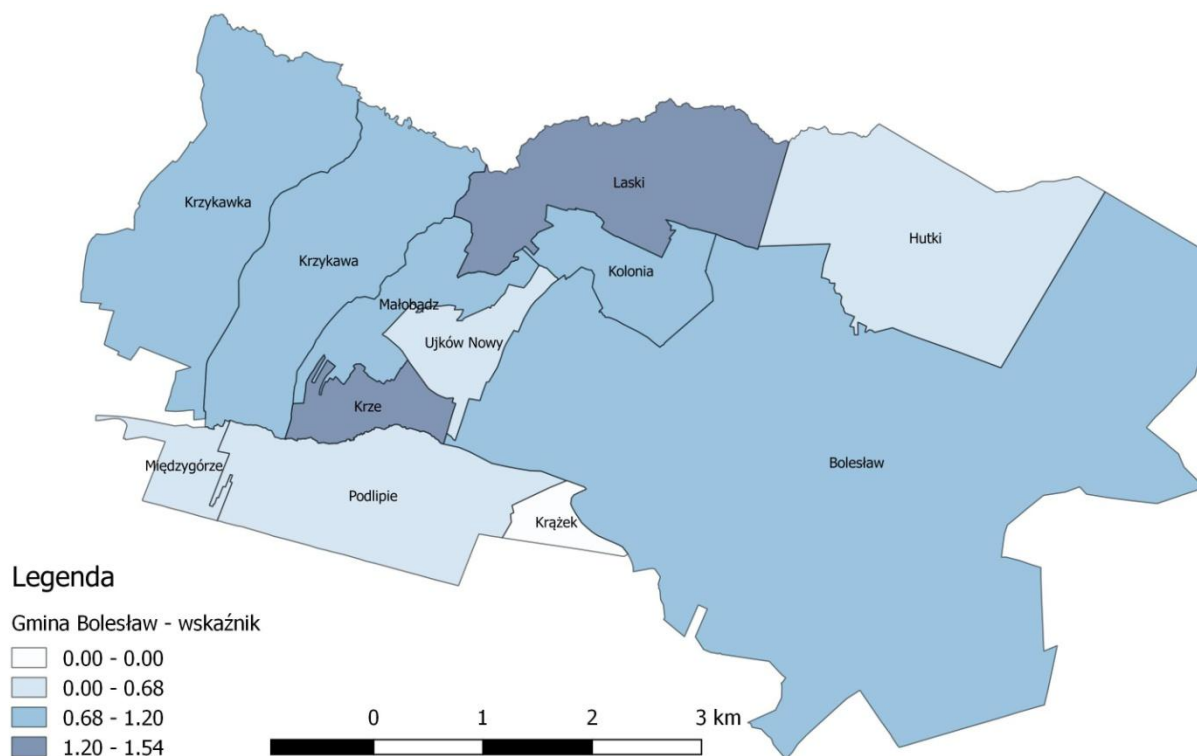

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bolesław

Bezrobocie

Poczucie bezpieczeństwa i stabilizacja każdej rodziny zależy przede wszystkim od pozycji na rynku pracy dorosłych jej członków oraz od warunków materialnych tej rodziny. Na terenie Gminy Bolesław problem bezrobocia zarejestrowanego wynosił w 2014 roku 5,2% wśród ogółu mieszkańców. Natomiast wśród ogółu wnioskodawców problem bezrobocia występował wśród 34,6% wnioskodawców. Do miejscowości, w których udział osób bezrobotnych wśród mieszkańców był największy wynoszący pomiędzy 1,20%, a 1,54% należały Krze i Laski. Żadna osoba mieszkająca w Krążku nie była objęta pomocą społeczną z tego tytułu.

Mapa 14. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GOPS w Bolesławiu z powodu bezrobocia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bolesław

Bezrobocie jest dysfunkcją, która rodzi niekorzystne skutki dla osoby bezrobotnej oraz rodziny bezrobotnego i społeczności lokalnej. Rozwiązanie problemu bezrobocia wymaga zintegrowanych czynności różnych instytucji i organizacji zainteresowanych kwestią bezrobocia. Konieczna jest stała współpraca Gminy Bolesław z Powiatowym Urzędem Pracy w Olkuszu w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach. Konieczne są działania w postaci aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych przez umożliwienie podjęcia pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, jak również edukacji i aktywizacji kobiet, wspierania rynku pracy i promocji zatrudnienia młodzieży.

4.5 Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo publiczne w gminie odpowiada Komisariat Policji w Bukowni. Otrzymane dane dotyczące popełnianych przestępstw oraz ujawnionych wykroczeń informują o ich liczebności wg podziału administracyjnego gminy.

Liczba przestępstw stwierdzonych o charakterze kradzieży wynosiła w gminie w 2015 roku 8. W stosunku do mieszkańców, największy udział odnotowano w Krzu (0,4%), Krzykawie (0,4%) i Ujkowie Nowym (0,4%). Liczba uszkodzeń mienia wynosiła łącznie 8. Udział procentowy wśród mieszkańców był największy w Krzu i wynosił 1,1%. Najwięcej przestępstw drogowych odnotowano w Bolesławiu, jednak w stosunku do mieszkańców

najwyższy udział stwierdzono w Krzu (1,1%), a następnie po 0,3% w Bolesławiu i Małobądz.

Tabela 16. Wybrane przestępstwa i ich udział procentowy w stosunku do mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Bolesław w 2015 roku

	Kradzież	% do mieszkańców	Uszkodzenie mienia	% do mieszkańców	Przestępstwa drogowe	% do mieszkańców
Bolesław	3	0,1	7	0,3	7	0,3
Hutki	0	0	0	0	0	0
Kolonia	0	0	0	0	0	0
Krązek	0	0	0	0	0	0
Krze	1	0,4	0	0	3	1,1
Krzykawa	2	0,4	0	0	0	0
Krzykawka	0	0	0	0	1	0,1
Laski	0	0	1	0,1	0	0
Małobądz	0	0	0	0	1	0,3
Międzygórze	0	0	0	0	0	0
Podlipie	1	0,1	0	0	0	0
Ujków nowy	1	0,3	0	0	0	0
Razem	8	0,1	8	0,1	12	0,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Policji w Bukownie

Wykroczenia przeciwko ustawie o wychowaniu w trzeźwości, wynosiły łącznie dla gminy 0,2%. Najwyższy wskaźnik odnotowano w Bolesławiu (0,5%) i Krzykawce. (0,3%). Wykroczenia przeciwko mieniu wyniosły 25 tj. 0,3% , a wyższy wskaźnik wg wszystkich miejscowości osiągnięto w Krzu (1,5%) , Bolesławiu (0,6%) i Krzykawce (0,5%). Liczba ujawnionych wykroczeń przeciwko obyczajności publicznej wynosiła 46, co stanowiło wskaźnik 0,6% wśród mieszkańców. Wyższy wskaźnik osiągnięto w Krzu (1,5%), Bolesławiu (1,2%), Krzykawce (1,1%), Krążku (0,7%) i Międzygórze (0,7%).

Tabela 17. Wybrane rodzaje wykroczeń i ich udział procentowy w stosunku do mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Bolesław w 2015 roku

Wykroczenia ujawnione przeciwko:	Porządkowi i spokojowi publicznemu		Bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji		Mieniu		Kradzieży mienia		Ustawie o wychowaniu w trzeźwości		Obyczajności publicznej	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bolesław	0	0	74	3	15	0,6	12	0,5	13	0,5	29	1,2
Hutki	0	0	3	1,4	0	0	0	0	0	0	0	0
Kolonia	0	0	2	0,3	0	0	0	0	0	0	1	0,1
Krązek	0	0	2	1,4	0	0	0	0	0	0	1	0,7
Krze	2	0,8	8	3,1	4	1,5	3	1,1	0	0	4	1,5
Krzykawa	3	0,7	13	2,9	0	0	0	0	1	0,2	5	1,1

Krzykawka	1	0,1	4	0,5	3	0,4	2	0,3	2	0,3	2	0,3
Laski	0	0	4	0,5	0	0	0	0	1	0,1	3	0,4
Małobądz	0	0	5	1,3	0	0	0	0	0	0	0	0
Międzygórze	1	0,7	2	1,4	0	0	0	0	0	0	1	0,7
Podlipie	0	0	8	0,7	2	0,2	1	0,1	1	0,1	0	0
Ujków Nowy	0	0	1	0,3	1	0,3	0	0	0	0	0	0
Razem	7	0,1	126	1,6	25	0,3	18	0,2	18	0,2	46	0,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Policji w Bukownie

4.6 Edukacja

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od młodości jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego.

Na terenie gminy znajdują się 4 przedszkola, których organem prowadzącym jest gmina oraz 4 szkoły podstawowe i 3 gimnazja. Przedszkola znajdują się w Bolesławiu, w Krzykawie, w Laskach i Podlipiu. Wg stanu na 30 wrzesień 2015 roku (baza SIO), liczba dzieci uczęszczających do w/w przedszkoli wynosiła 209. Najwięcej z nich uczęszczało do Przedszkola w Bolesławiu tj. 96 dzieci (45,9%). Szkoły podstawowe znajdują się w Bolesławiu, Laskach, Podlipiu i Krzykawie. Łączna liczba uczniów tych szkół wynosiła 497, z czego najwięcej uczniów uczęszczało do SP w Bolesławiu tj. 235 uczniów (47,3%). Liczba uczniów gimnazjum wynosiła 180, z czego ponad połowa to uczniowie Publicznego Gimnazjum w Bolesławiu (52,2%).

Tabela 18. Placówki oświatowe na terenie Gminy Bolesław wg liczby uczniów, wychowanków i oddziałów w roku szkolnym 2015/2016 (baza SIO stan na 30.09.2015)

Placówka	Uczniowie, wychowankowie	%	w tym dziewczęta	Oddziały
Przedszkole w Bolesławiu	96	45,9	49	4,0
Przedszkole w Krzykawie	56	26,8	26	3,0
Przedszkole w Laskach	24	11,5	10	2,0
Przedszkole w Podlipiu	33	15,8	16	2,0
Razem	209	100,0	101	11,0
Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Bolesławiu	235	47,3	116	13,0
Szkoła Podstawowa w Krzykawie	161	32,4	73	8,0
Szkoła Podstawowa w Laskach	34	6,8	14	3,0
Szkoła Podstawowa w Podlipiu	67	13,5	28	6,0
Razem	497	100,0	231	30,0
Publiczne Gimnazjum im. KEN w Bolesławiu	94	52,2	44	5,0

Gimnazjum w Krzykawie	59	32,8	28	3,0
Gimnazjum w Podlipiu	27	15,0	8	3,0
Razem	180	100,0	80	11,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych baza SIO

Każda szkoła wyposażona jest w boisko sportowe i salę gimnastyczną, a każde przedszkole w plac zabaw.

4.7 Działalność gospodarcza (CEIDG)

Na terenie Gminy Bolesław w 2016 roku zarejestrowanych i aktywnych podmiotów gospodarczych było 334¹⁵. Największy udział procentowy stanowiły podmioty gospodarcze zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym i naprawą pojazdów samochodowych (G), stanowiące 28,7% w ogólnej liczbie podmiotów aktywnych. Kolejno 13,2% stanowiły podmioty z sekcji F – Budownictwo oraz z sekcji C – Przetwórstwo przemysłowe.

Tabela 19. Wykaz podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych jako aktywne, działające na terenie Gminy Bolesław wg sekcji PKD

PKD	Liczba podmiotów	%
A - ROLNICTWO, LESNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO	2	0,6
C-PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	41	12,3
E - DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ	4	1,2
F- BUDOWNICTWO	44	13,2
G- HANDEL HURTOWY I DETALICZNY, NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE	96	28,7
H- TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA	40	12
I-DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	5	1,5
J- INFORMACJA I KOMUNIKACJA	9	2,7
K- DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA	12	3,6
L - DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI	1	0,3
M-DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA	34	10,2
N- DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	14	4,2
P- EDUKACJA	2	0,6
Q- OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA	18	5,4
R- DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ , ROZRYWKĄ I REKREACJĄ	2	0,6
S-POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	10	3
Razem	334	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

Dokonana analiza poszczególnych miejscowości wg sekcji PKD oraz ich działów wykazała, iż w samym Bolesławiu, najwięcej zarejestrowanych i aktywnych podmiotów

¹⁵ wg stanu na 31.05.2016 roku. Podmioty zarejestrowane jako działalność gospodarcza ale wykazane jako zawieszone stanowiły łącznie w gminie 14,8%, nie wzięto ich pod uwagę w procesie analizy. Łączna liczba podmiotów gospodarczych zawieszonych, aktywnych i zarejestrowanych jako spółki wynosiła 392.

gospodarczych zajmuje się handlem detalicznym (15,8%). Kolejno 10,5% to podmioty zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz naprawą pojazdów samochodowych. Spory udział mają również podmioty trudniące się w robotach budowlanych specjalistycznych (9,0%). Następne miejsce zajęły podmioty z sekcji Q- opieka zdrowotna stanowiące 8,3%. Pozostałe działalności znajdują się w tabeli.

Łączna liczba aktywnych podmiotów zarejestrowanych na terenie Hutek, wynosiła 13, z czego prawie połowę (46,2%) stanowiły podmioty zajmujące się handlem detalicznym, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi. 2 podmioty wykazały działalność z zakresu transportu lądowego (15,4%). W Kolonii odnotowano 29 działających podmiotów. Największy udział stanowiły podmioty z sekcji G i działu 47 dotyczącego Handlu detalicznego (17,2%). 4 podmioty gospodarcze zarejestrowane były jako firmy zajmujące się robotami budowlanymi specjalistycznymi (13,8%) a 3 podmioty transportem lądowym (10,3%). W Krążku odnotowano tylko 3 podmioty gospodarcze zarejestrowane jako: roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (sekcja F), działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe (sekcja M) oraz wynajem i dzierżawa (sekcja N). Liczba aktywnych podmiotów zarejestrowanych w Krzu wynosiła 15. Z ogólnej liczby 3 podmioty gospodarcze zajmowały się handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz naprawą samochodów a po 2 handlem detalicznym i robotami budowlanymi. Pozostałe dane zawarto w tabeli. Również w Krzykawie dominującą formą działalności był handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi (17,6%). Zarejestrowane podmioty związane również były z działalnością firm centralnych (head offices) i doradztwem związanym z zarządzaniem (M) wynajmem i dzierżawą (N) oraz działalnością usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (N). W Krzykawce odnotowano 32 aktywne podmioty gospodarcze. Największą liczbę stanowiły podmioty związane z transportem lądowym (H), oraz handlem zarówno hurtowym jak i detalicznym (G). Również w Laskach 4 podmioty (na 18 aktywnych) zajmowały się handlem detalicznym. 3 zarejestrowano jako firmy budowlane. W Międzygórzu liczba aktywnych podmiotów nie była wysoka i wyniosła 6. Połowa z nich to podmioty działające w dziale transport lądowy oraz transport rurociągowy. W Małobądzu nie ma dominującej formy działalności. Po 2 firmy zarejestrowano jako: roboty budowlane (F), handel detaliczny (G), transport lądowy oraz rurociągowy (H), działalność firm centralnych, doradztwo związane z zarządzaniem (M). W Podlipiu jedna czwarta podmiotów dotyczyła transportu lądowego (H), jak również 16,7% zajęły podmioty gospodarcze związane z handlem hurtowym i detalicznym pojazdami oraz naprawą samochodów i handlem detalicznym. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Ujkowie Nowym wynosiła 18, z czego 5 (27,8%) związana była z robotami budowlanymi (F), a po 3 (16,7%) z handlem detalicznym (G) i transportem lądowym (H).

Tabela 20 . Podmioty gospodarcze zarejestrowane jako aktywne na terenie Gminy Bolesław

PKD	Dział	Bolesław		Hutki		Kolonia		Krązek		Krze		Krzykawa		Krzykawka		Laski		Małobądz		Międzygórze		Podlipie		Ujków Nowy	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
rybactwo	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	2	1,5	0	0,0	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	10-produkcja artykułów spożywczych	0	0,0	0	0,0	1	3,4	0	0,0	1	6,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	7,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0
C-przetwórstwo przemysłowe	13-produkcja wyrobów tekstylnych	1	0,8	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	14-produkcja odzieży	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	1	5,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6
	16-produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	17-produkcja papieru i	0	0,0	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

wyrobów z papieru																								
18-poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
22 produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	1	5,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
23 produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	0,8	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	1	5,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
25-produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	3	2,3	1	7,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	1	5,6	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
27-produkcja urządzeń elektrycznych	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,8	0	0,0
31-produkcja mebli	1	0,8	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
32-pozostała produkcja wyrobów	1	0,8	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
33-naprawa,	3	2,3	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	7,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

	konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń																								
związana z rekultywacją	37.00.z odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	38 -działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	1	0,8	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Budownictwo	41-roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	0	0,0	1	7,7	2	6,9	1	33,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,1	1	7,1	0	0,0	2	5,6	0	0,0
	42-roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	43-roboty budowlane specjalistyczne	12	9,0	0	0,0	4	13,8	0	0,0	2	13,3	0	0,0	3	9,4	3	16,7	2	14,3	0	0,0	2	5,6	5	27,8
motocykle	45 -handel hurtowy i detaliczny pojazdami	14	10,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	20,0	3	17,6	1	3,1	1	5,6	1	7,1	0	0,0	6	16,7	2	11,1

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

	samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych																								
	46 - handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	2	1,5	0	0,0	1	3,4	0	0,0	1	6,7	0	0,0	4	12, 5	0	0,0	0	0,0	1	16,7	1	2,8	0	0,0
	47 - handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	21	15, 8	6	46, 2	5	17, 2	0	0,0	2	13, 3	1	5,9	4	12, 5	4	22, 2	2	14, 3	1	16,7	6	16, 7	3	16,7
magazynowa	49-transport lądowy oraz transport rurociągowy	8	6,0	2	15, 4	3	10, 3	0	0,0	0	0,0	1	5,9	5	15, 6	2	11, 1	2	14, 3	3	50,0	9	25, 0	3	16,7
	52- magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,9	1	3,1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
znymi	56 - działalność usługowa związana z wyżywieniem	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	6,7	0	0,0	1	3,1	1	5,6	0	0,0	0	0,0	1	2,8	0	0,0
acja	59 - działalność związana z produkcją	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

	filmów, nagrań video, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych																								
	62-62 - Działalność związana z oprogramowanie m i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	6,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,6
	63-działalność usługowa w zakresie informacji	2	1,5	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	5,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
K- działalność finansowa i ubezpieczeniowa	64-financeowa działalność usługowa , z włączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,1
	65 - ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	6,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

M-działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	ubezpieczenia społecznego																								
	66 - działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	3	2,3	0	0,0	1	3,4	0	0,0	1	6,7	0	0,0	2	6,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,8	0	0,0
	68 - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	69-działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe	0	0,0	0	0,0	2	6,9	1	33,3	0	0,0	1	5,9	2	6,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,8	0	0,0
	70-działalność firm centralnych (head offices), doradztwo związane z zarządzaniem	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,8	0	0,0	0	0,0	2	14,3	0	0,0	2	5,6	0	0,0
	71-działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne	7	5,3	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1	1	5,6	1	7,1	0	0,0	1	2,8	0	0,0
	73-reklama, badanie rynku i	1	0,8	0	0,0	1	3,4	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

N- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	opinii publicznej																								
	Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3	2,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,8	0	0,0
	77-wynajem i dzierżawa	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	33,3	0	0,0	2	11,8	0	0,0	1	5,6	0	0,0	1	16,7	0	0,0	0	0,0
	78 - działalność związana z zatrudnieniem	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	80- działalność detektywistyczna i ochroniarska	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	81 - działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	11,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	82 - działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	2	1,5	1	7,7	0	0,0	0	0,0	1	6,7	1	5,9	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

GINNY PROGRAM REWITALIZACJI BOLESŁAWIA NA LATA 2016-2026

P- edukacja		1	0,8	1	7,7	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
zna	86-opieka zdrowotna	11	8,3	1	7,7	1	3,4	0	0,0	1	6,7	1	5,9	1	3,1	0	0,0	1	7,1	0	0,0	1	2,8	0	0,0
rekreacja	90-Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	93-działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
usługowa	95 - naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	1	0,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	96 - pozostała indywidualna działalność usługowa	5	3,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	2	6,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,8	1	5,6
	Razem	133	100	13	100	29	100	3	100	15	100	17	100	32	100	18	100	14	100	6	100	36	100	18	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

Wg poszczególnych miejscowości w gminie, niemal 40% to aktywne podmioty gospodarcze zarejestrowane w Bolesławiu, 10,8% stanowią podmioty zarejestrowane w Podlipiu, kolejno: 9,6% w Krzykawce, 8,7% w Kolonii. Pozostałe dane zawarto w tabeli oraz na mapach.

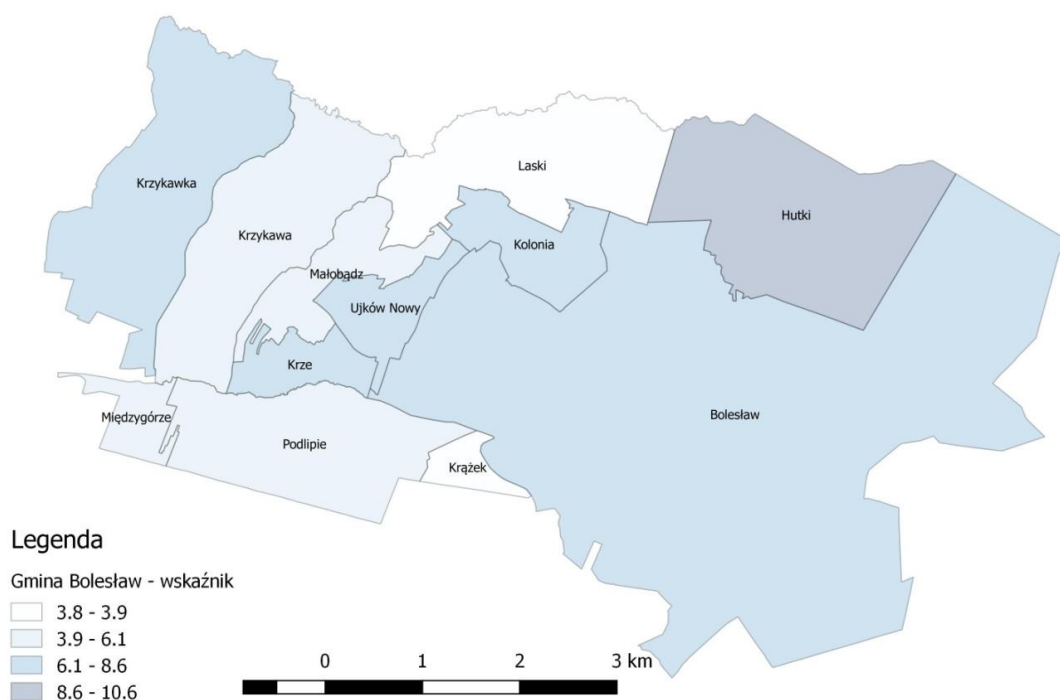
Tabela 21. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych wg miejscowości

	liczba aktywnych podmiotów gospodarczych	%
Bolesław	133	39,8
Hutki	13	3,9
Kolonia	29	8,7
Krążek	3	0,9
Krze	15	4,5
Krzykawa	17	5,1
Krzykawka	32	9,6
Laski	18	5,4
Małobądz	14	4,2
Międzygórze	6	1,8
Podlipie	36	10,8
Ujków Nowy	18	5,4
Razem	334	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

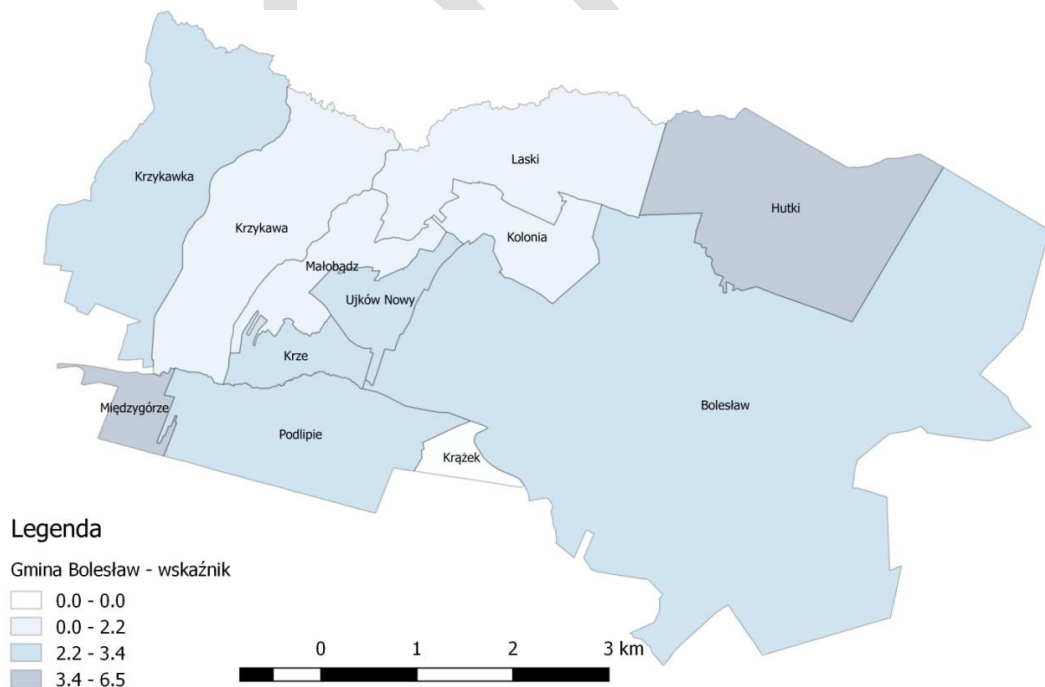
Dokonano również zestawienia wskaźników aktywności gospodarczej, tj. wskaźnika pokazującego liczbę aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik pokazano na mapie odsetkowej. Największy udział podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym uzyskano w Hutkach (10,6%). Kolejna mapa pokazuje wskaźnik aktywnych podmiotów gospodarczych sekcji G na 100 osób w wieku produkcyjnym. W tym przypadku wysoki wskaźnik odnotowano również w Hutkach oraz w Międzygórzu.

Mapa 15. Mapa aktywności gospodarczej w Gminie Bolesław

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

Mapa 16. Mapa aktywnych podmiotów gospodarczych sekcji G w Gminie Bolesław

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej

4.8 Dziedzictwo kulturowe

Na terenie Gminy Bolesław w 2014 roku znajdowało się łącznie 75 obiektów wskazanych do ewidencji, z czego 4 obiekty wpisane są do rejestru zabytków województwa małopolskiego. Do rejestru zabytków wpisano: Dwór w Bolesławiu , murowany z cegły i kamienia z połowy XIX wieku, w którym obecnie mieści się Centrum Kultury im. Marii Płonowskiej, Dwór w Krzykawce, murowany z 1724 roku oraz murowana Oficyna, relikty średniowiecznego gródka rycerskiego i cmentarz żydowski z 1924 roku. Obiekty wskazane do ewidencji to 30 drewnianych budynków mieszkalnych, 10 murowanych budynków mieszkalnych, 11 Kapliczek i kaplic, 4 budynki folwarczne, jak również kościół, budynek szkoły, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej i inne.¹⁶

Tabela 22. Obiekty wskazane do ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego w 2014 roku

Obiekt	materiał	Bolesław	Hutki	Krzykawka	Krzykawka	Laski	Małobądz	Międzygórze	Podlipie	Ujków Nowy
Cmentarz	-	2			1					
Aleje	-	2								
Kaplica /Kapliczka	murowana	5		2	1	1	1			1
Komórki	murowane	1								
Pomnik Wolności	murowany	1								
Budynki mieszkalne	murowane	6			1	3				
Budynki mieszkalne	drewniane	5	3	6	6	2		3	4	1
Budynki mieszkalne	drewniano-murowane	1								
Budynki folwarczne	murowane	2		2						
Budynek dworski	murowany				2					
Dwór	murowany	1			1					
Kościół	murowane	1								
szkoła	murowane	1								
osp	murowane	1								
browar	murowane	1								
Krzyż	murowany z metalowym krzyżem)		1							
Zespół zabudowy	murowany			1						
Oficyna	murowana				1					

¹⁶ na podstawie: Ewidencja Zabytków Gminy Bolesław, lista obiektów wskazanych do ewidencji-2014r.

Relikty średniowiecznego gródka rycerskiego	-				1					
---	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: Ewidencja Zabytków Gminy Bolesław, lista obiektów wskazanych do ewidencji-2014r.

4.9 Zabudowa

W niniejszym rozdziale dokonano analizy zabudowy Gminy Bolesław, z podziałem na wiek tej zabudowy, jej funkcje oraz materiał wykonania konstrukcji budynków, wg podziału administracyjnego. Analiza taka była pomocna do właściwej oceny poziomu degradacji budynków (analiza techniczna) oraz oceny jakości przestrzeni publicznej w każdej z miejscowości. Na terenie Gminy znajduje się 5110 budynków, z czego 29,4% mieści się na terenie Bolesławia, 15,7% na terenie Podlipia, 10,6% na terenie Krzykawki. Pozostałe dane zawarto w tabeli.

Tabela 23. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości w 2015 roku

Jednostka	Razem	
	Liczba	%
Bolesław	1501	29,4
Hutki	148	2,9
Kolonia	368	7,2
Krażek	97	1,9
Krze	189	3,7
Krzykawa	392	7,7
Krzykawka	543	10,6
Laski	389	7,6
Małobądz	249	4,9
Międzygórze	151	3,0
Podlipie	802	15,7
Ujków Nowy	281	5,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zasobu Geodezyjnego w Olkuszu

Ze względu na rodzaj materiału wykorzystanego do budowy tj. murowane, drewniane lub inne, 93,2% stanowią budynki murowane, tylko 2,5% to budynki drewniane, a 4,3% wykonane z innego materiału (lub mieszane).

Największą liczbę budynków drewnianych, pośród wszystkich miejscowości posiadają Hutki tj. 12,8%. Z kolei w Krzu, Ujkowie Nowym i Kolonii udział budynków drewnianych w ogólnej liczbie nie przekraczał 1%.

Tabela 24. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości oraz rodzaju materiału w 2015 roku

	murowany	%	drewniany	%	inne	%
Bolesław	1365	90,9	37	2,5	99	6,6
Hutki	120	81,1	19	12,8	9	6,1
Kolonia	356	96,7	3	0,8	9	2,4
Krażek	90	92,8	6	6,2	1	1,0
Krze	184	97,4	1	0,5	4	2,1
Krzykawa	374	95,4	11	2,8	7	1,8
Krzykawka	509	93,7	19	3,5	15	2,8
Laski	354	91,0	8	2,1	27	6,9
Małobądz	239	96,0	5	2,0	5	2,0
Międzygórze	133	88,1	5	3,3	13	8,6
Podlipie	766	95,5	11	1,4	25	3,1
Ujków Nowy	274	97,5	2	0,7	5	1,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zasobu Geodezyjnego w Olkuszu

Analizę funkcjonalności zabudowy przeprowadzono ze względu na podział:

- obiekty biurowe (OB),
- handlowo-usługowe (HU),
- inne mieszkalne (IM),
- mieszkalne (M),
- budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe (ONKS),
- produkcyjne, usługowe i gospodarcze dla rolnictwa (PUGR),
- przemysłowe (P),
- szpitale i zakłady opieki medycznej (ZOZ),
- transport i łączność (TŁ),
- zbiorniki, silosy i budynki magazynowe (ZSM).

Największy udział w gminie stanowią budynki mieszkalne tj. 45,6% a następnie inne niemieszkalne 26,3%. Widoczne są różnice w funkcjonalności poszczególnych obszarów gminy. W Bolesławiu udział budynków mieszkalnych wynosił 46,3%. Znajdują się tu również budynki mające charakter produkcyjny, usługowy lub gospodarczy dla rolnictwa, stanowiące 8,9% , inne niemieszkalne stanowiące 30,4%. Zabudowa biurowa stanowi niemal 1% (najwięcej w gminie). Budynki o charakterze handlowo-usługowym to 2,0% ogółu. Największy udział budynków mieszkalnych (spośród wszystkich miejscowości) mają jednak Laski tj. 50,1%. Tu budynki o charakterze produkcyjnym . usługowym lub gospodarczym dla rolnictwa zajmują 6,2% a o charakterze transportu i łączności 6,9%. Inne budynki niemieszkalne to 35,5%. Równie wysoki odsetek budynków mieszkalnych odnotowano w Kolonii tj. 49,7%. Budynki o charakterze produkcyjnym, usługowym lub gospodarczym dla

rolnictwa to udział 17,1% a o charakterze transportu i łączności – 10,1% . Większy udział budynków o charakterze produkcyjnym ,usługowym lub gospodarczym dla rolnictwa niż udział budynków mieszkalnych jest w Krzykawie. Udział budynków mieszkalnych wyniósł 38,3% (najmniej w gminie). Z kolei udział budynków o charakterze oświatowym , naukowym i kulturalnym jest tu największy z gminy (1,3%).

PROJEKT

Tabela 25. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości oraz przeznaczenia w 2015 roku

Jednostka	biurowe		handlowo-usługowe		mieszkalne %		oświaty, nauki i kultury		produkcyjny, usługowy lub gospodarczy dla rolnictwa		przemysłowy		transportu i łączności		zbiorniki, silosy, budynki magazynowe		szpital lub zakład opieki medycznej %		inne niemieszkalne	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Bolesław	14	0,93	30	2,0	695	46,3	6	0,4	134	8,9	22	1,5	126	8,4	17	1,1	1	0,1	456	30,4
Hutki	1	0,68	1	0,7	71	48,0	1	0,7	14	9,5	0	0,0	11	7,4	3	2,0	1	0,7	45	30,4
Kolonia	0	0	2	0,5	183	49,7	0	0,0	63	17,1	3	0,8	37	10,1	0	0,0	0	0,0	80	21,7
Krążek	0	0	1	1,0	42	43,3	1	1,0	2	2,1	0	0,0	12	12,4	0	0,0	0	0,0	39	40,2
Krze	0	0	4	2,1	88	46,6	0	0,0	51	27,0	0	0,0	2	1,1	0	0,0	0	0,0	44	23,3
Krzykawa	0	0	1	0,3	150	38,3	5	1,3	168	42,9	0	0,0	7	1,8	4	1,0	0	0,0	62	15,8
Krzykawka	0	0	1	0,2	261	48,1	0	0,0	108	19,9	0	0,0	16	2,9	0	0,0	0	0,0	152	28,0
Laski	2	0,51	1	0,3	195	50,1	2	0,5	24	6,2	0	0,0	27	6,9	0	0,0	0	0,0	138	35,5
Małobądz	0	0	0	0,0	114	45,8	0	0,0	80	32,1	0	0,0	16	6,4	0	0,0	0	0,0	39	15,7
Międzygórze	0	0	0	0,0	62	41,1	0	0,0	43	28,5	5	3,3	3	2,0	0	0,0	0	0,0	38	25,2
Podlipie	0	0	3	0,4	340	42,4	2	0,2	227	28,3	0	0,0	31	3,9	0	0,0	0	0,0	199	24,8
Ujków Nowy	0	0	0	0,0	129	45,9	1	0,4	66	23,5	0	0,0	31	11,0	0	0,0	0	0,0	54	19,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zasobu Geodezyjnego w Olkuszu

Wiek zabudowy w gminie jest zróżnicowany przestrzennie. W analizie wzięto pod uwagę 4 przedziały: zabudowa sprzed 1945 roku (zabytkowa), obiekty wybudowane w latach 1946-1989, obiekty wybudowane w latach 1990-2005 i najnowsze z lat 2006-2015. W każdej z miejscowości dominują obiekty wybudowane w latach 1946-1989. Największy ich udział odnotowano w Małobądzu (77,0%), Krzykawie (76,6%) i Podlipiu (75,3%). Najmniejszy zaś w Kolonii (57,1%), Bolesławiu (67,2%) i Krążku (68,2%).

Liczba najstarszych budynków była największa w Bolesławiu (115), lecz udział ich w ogólnej liczbie w tej miejscowości wynosił 8,0%. Największy udział najstarszych budynków sprzed 1945 roku odnotowano w Krążku (12,9%), Hutkach (10,9%) i Krzykawce (10,8%). Udział procentowy budynków, wybudowanych po 2006 roku był największy w kolonii tj. 28,7%.

Tabela 26. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości oraz wieku w 2015 roku

Jednostka	do 1945	%	1946-1989	%	1990-2005	%	2006-2015	%	Razem
Bolesław	115	8,0	961	67,2	215	15	140	9,8	1431
Hutki	12	10,9	76	69,1	17	15,5	5	4,5	110
Kolonia	9	2,0	261	57,1	56	12,3	131	28,7	457
Krązek	11	12,9	58	68,2	10	11,8	6	7,1	85
Krze	12	6,6	133	72,7	28	15,3	10	5,5	183
Krzykawa	38	10,8	269	76,6	32	9,1	12	3,4	351
Krzykawka	34	6,8	374	74,4	71	14,1	24	4,8	503
Laski	14	3,7	265	70,3	62	16,4	36	9,5	377
Małobądz	4	1,7	184	77,0	38	15,9	13	5,4	239
Międzygórze	14	10,3	101	74,3	15	11	6	4,4	136
Podlipie	44	5,8	572	75,3	120	15,8	24	3,2	760
Ujków Nowy	10	3,8	199	75,1	39	14,7	17	6,4	265

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zasobu Geodezyjnego w Olkusz

4.10 Dostęp do infrastruktury

Istotną cechą samorządu gminy jest zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności, bowiem samorząd odpowiada za wszystkie sprawy publiczne dotyczące życia mieszkańców w obrębie jednostki terytorialnej.¹⁷ Gmina powinna zatem zapewnić swoim mieszkańcom dostęp do:

- infrastruktury technicznej tj. gminne drogi, ulice, mosty, place, wodociągi, kanalizacja, usuwanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, utrzymywanie czystości, utrzymywanie urządzeń sanitarnych; wysypiska oraz utylizacja odpadów komunalnych, zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą; komunalne budownictwo mieszkaniowe; lokalny transport zbiorowy; targowiska i hale targowe

¹⁷ Witkowski K., Staroście D., PWSZ IPiA Studia Lubuskie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sulechowie Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu, Tom IV Sulechów 2008

- gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych
- infrastruktury społecznej tj. ochrony zdrowia, pomocy społecznej, oświaty, kultury

oraz zapewnić :

- porządek i bezpieczeństwo publiczne (organizacja ruchu drogowego, porządek publiczny, ochrona przeciwpożarowa, bezpieczeństwo sanitarne);
- ład przestrzenny i ekologiczny (planowanie przestrzenne, gospodarka terenami, ochrona środowiska).

Na terenie Gminy Bolesław, główne instytucje lokują się w ścisłym centrum miejscowości Bolesław. Znajduje się tu Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Gminy Bolesław, siedziba Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówka Wsparcia Dziennego, Punkt Informacyjno Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Instytucje oświatowe tj. szkoły podstawowe i przedszkola ulokowane są w przestrzeni gminy w sposób umożliwiający łatwe dotarcie do nich dzieci i młodzieży. W centrum Bolesławia znajduje się Szkoła Podstawowa, Publiczne Gimnazjum oraz Przedszkole Samorządowe. Zespół Szkolny znajduje się w Krzykawie, Zespół Przedszkolno - Szkolny w Laskach, a Zespół Przedszkolno - Szkolno-Gimnazjalny w Podlipiu. Prócz w/w w gminie znajduje się Przedszkole Samorządowe w Krzykawie. Za bezpieczeństwo publiczne w gminie odpowiada Komisariat Policji w Bukownie (sąsiednia gmina), a Ochotnicze Straże Pożarne mieszczą się w Bolesławiu, Laskach, Krzykawie i Podlipiu.

W obszarze gminy znajduje się Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej "Bolesław" w Bolesławiu. Powstał w 1991 roku jako Zakład Budżetowy Gminy Bolesław. Początkowo Zakład świadczył usługi komunalne na terenie Gminy Bolesław oraz produkował elementy prefabrykowane. W roku 1993 rozszerzono działalność o eksploatację piasku. W 1995 roku Zakład przekształcił się w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, w której obecnie 100 % udziałów posiada Gmina Bolesław.

Obecnie podstawową działalnością Spółki jest zbiórka, unieszkodliwianie odpadów i odzysk surowców wtórnych, który odbywa się na zmodernizowanej linii do segregacji. Zbiórka odpadów prowadzona jest głównie na terenie miast i gmin: Bolesław, Bukowno, Klucze, Olkusz, Wolbrom, Alwernia, Sułoszowa, Trzyciąż i inne.

Opiekę w zakresie zdrowia w Gminie Bolesław sprawuje Centrum Medyczne Promed. W gminie zlokalizowane jest również Miejsko-Gminne Centrum Stomatologii świadczące usługi stomatologiczne, również dla dzieci oraz Kamiliańskie Centrum Opiekuńczo – Lecznicze w Hutkach. Prócz wyżej wymienionych obiektów w razie poważniejszych dolegliwości lub urazu mieszkańcy gminy mogą uzyskać pomoc w Szpitalu w Olkuszu.

Do obiektów kulturalnych, które zapewniają swoim mieszkańcom i wszystkim zainteresowanym kontakt z kulturą należy przede wszystkim Centrum Kultury im. Marii Płonowskiej, które jest samorządową instytucją kultury, dla której Organizatorem jest Gmina

Bolesław. Działalność kulturalną prowadzi w następujących obiektach: Dwór w Bolesławiu, Dworek w Krzykawce, Dom Wiejski w Ujkowie Nowym, Dom Wiejski w Małobądzu, Świetlica w Hutkach.

PROJEKT

5. Uzasadnienie wyboru obszaru rewitalizacji

Dla wyznaczenia zasięgu obszaru rewitalizacji kierowano się przesłankami wynikającymi z Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz zapisami Wytucznych Ministerstwa w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Wyznaczony obszar rewitalizacji to część obszaru zdegradowanego, wyznaczonego na podstawie wskaźników określonych w diagnozie, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk oraz na podstawie przeprowadzonych konsultacji społecznych. Z diagnozy wynika, iż z łącznej sumy wszystkich 17 wskaźników¹⁸, to właśnie obszar Bolesławia wykazał najwyższą łączną sumę punktów, zebranych podczas diagnozy. Do oceny przyjęto następujące wskaźniki, podzielona na 3 sfery:

Sfera społeczna:

1. Współczynnik obciążenia demograficznego ludnością w wieku poprodukcyjnym w 2015 roku
2. Tendencje zmian współczynnika obciążenia ludnością w wieku poprodukcyjnym w latach 2014-2015
3. Współczynnik Przyrostu Naturalnego w 2015 roku
4. Tendencje zmian Współczynnika Przyrostu Naturalnego
5. Wskaźnik liczby osób bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w 2014 roku
6. Wskaźnik liczby osób długotrwale bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym 2014 roku
7. Odsetek wnioskodawców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (ogółem) do mieszkańców w 2014 roku
8. Odsetek wnioskodawców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do mieszkańców, którzy zwrócili się o pomoc ze względu na występujący problem ubóstwa w 2014 roku
9. Odsetek wnioskodawców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do mieszkańców, którzy zwrócili się o pomoc ze względu na występujący problem niepełnosprawności w 2014 roku
10. Odsetek wnioskodawców Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do mieszkańców, którzy zwrócili się o pomoc ze względu na występujący problem długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2014 roku
11. Udział procentowy stwierdzonych przestępstw kradzieży w 2015 roku
12. Udział procentowy stwierdzonych przestępstw uszkodzenia mienia

Wszystkie wskaźniki porównano w każdej jednostce administracyjnej do średniej dla gminy i obliczono stosunek wskaźnika danej jednostki do tej średniej. Przyjęto następującą punktację:

¹⁸ Szczegółowy opis wskaźników znajduje się w opracowaniu: „Diagnoza przygotowana na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”

- wskaźnik mniejszy lub równy – 0p
- do 110% średniej – 1 p
- do 120% średniej – 2 p
- do 130% średniej 3 p.
- powyżej 130 – 4 p

Tendencje zmian Współczynnika obciążenia demograficznego:

- poniżej średniej – 0p
- powyżej średniej lub na równi – 1p

Tendencje zmian Współczynnika Przyrostu Naturalnego:

- tendencja rosnąca – 0p
- tendencja malejąca – 1p

Sfera gospodarcza:

1. Udział procentowy budynków wybudowanych przed 1945 rokiem, w stosunku do ogółu budynków w danej miejscowości. Wartości porównano ze średnią dla gminy.
 - wskaźnik mniejszy lub równy – 0p
 - do 110% średniej – 1p
 - do 120% średniej – 2p
 - do 130% średniej 3p
 - powyżej 130 – 4p
2. Udział procentowy aktywnych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
 - poniżej 100 % średniej – 1p
 - powyżej 100% średniej - 0p
3. Udział procentowy aktywnych podmiotów gospodarczych sekcji G na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym
 - poniżej 100 % średniej – 1p
 - powyżej 100% średniej - 0p

Sfera środowiskowa

1. Udział procentowy gleb słabych V i VI klasy
 - wskaźnik mniejszy lub równy – 0p
 - do 110% średniej – 1p
 - do 120% średniej – 2p
 - do 130% średniej 3p
 - powyżej 130 – 4p
2. Występowanie terenów przemysłowych
 - wskaźnik- występuje - 10p,
 - nie występuje - 0p

Wyznaczony obszar zdegradowany uzyskał największą liczbę punktów łącznie.

Jednostka	Sfera społeczna												Sfera gospodarcza			Sfera środowiskowa		Punkty razem
Wskaźnik:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	1	2	
Bolesław	0	1	4	1	2	3	2	3	4	4	1	4	2	0	1	0	10	42
Hutki	1	1	0	0	4	4	1	1	0	3	0	0	4	0	0	4	10	33
Kolonia	4	0	0	0	2	0	0	0	0	4	0	0	0	0	1	4	0	15
Krązek	3	0	4	1	1	4	0	0	0	0	0	0	4	1	1	4	0	23
Krze	0	1	4	1	0	0	1	0	1	1	4	0	0	0	0	0	0	13
Krzykawa	1	1	4	1	0	0	4	3	4	3	4	0	4	1	1	0	10	41
Krzykawka	1	1	0	1	2	4	3	0	4	4	0	0	0	0	0	0	10	30
Laski	2	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	4	0	1	1	4	0	15
Małobądz	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	4
Międzygórze	0	1	3	0	1	4	0	1	0	0	0	0	4	1	0	0	0	15
Podlipie	0	1	0	0	0	0	0	2	4	4	0	0	0	1	0	0	0	12
Ujków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	10	14

Wyznaczony obszar rewitalizacji w przestrzeni obszaru zdegradowanego ma największe i najistotniejsze znaczenie dla rozwoju lokalnego, bowiem jest to centrum gminy, w którym skupiają się wszystkie instytucje społeczne jak Urząd Gminy, Poczta, GOPS, Centrum Kultury, Ośrodek Zdrowia. Zostało to potwierdzone przez społeczność lokalną na konsultacjach społecznych. Zasięg rewitalizacji prócz terenów zamieszkałych obejmuje również część terenów przemysłowych (była kopalnia).

Raport z konsultacji społecznych wskazał zmianę granic do wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Obszar rewitalizacji obejmuje teren nie większy niż 20% gminy zgodnie z ustawą. Wyznaczony obszar w ostatecznym kształcie obejmuje 17,4% gminy. Nie może być również zgodnie z ustawą zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców. Wyznaczony obszar zamieszkuje do 30% mieszkańców gminy.

Obszar rewitalizacyjny został wyznaczony na podstawie danych statystycznych oraz konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy.

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Granice obszaru rewitalizacji

Całość obszaru objętego rewitalizacją, znajduje się w południowej części gminy, na terenie miejscowości Bolesław. Jest to terytorium ograniczone przestrzennie, obejmujące najbardziej zdegradowane tereny gminy. Delimitacja przestrzenna obszarów zdegradowanych dokonana została o zasadę, że rewitalizację należy przeprowadzić tam, gdzie występuje największe nasilenie niepożądanych zjawisk. Obejmuje on budynki wzdłuż ulicy Głównej od granicy z Ujkowem Nowym w kierunku centrum Bolesławia (włączając ulice: Kwiatowa, Szkolna, Pod Kościołem, Różana, Zacisze). Północno -wschodnią część obszaru wyznaczono wzdłuż drogi krajowej S94, następnie poprowadzono do ulicy Wyzwolenia, za Zajazdem i w linii prostej do granic z Kolonią. Następnie granicę obszaru rewitalizacji poprowadzono wzdłuż granic Bolesławia z Kolonią, ale tylko do obszaru występowania budynków mieszkalnych przy ulicy Pleścińskiej. Kolejno poprowadzono ulicą Laskowską obejmując budynki przy tej ulicy aż do centrum Bolesławia. W granicach obszaru znajdują się ulice Chmielna i Browarna i Dąbrówka w całości wschodzące w jego skład. Południowo wschodnia granica przebiega wzdłuż stawów osadowych i terenów przemysłowych (granice gminy). Od południa biegnie równo z granicami gminy aż do granic z Krążkiem, gdzie odbija w linii prostej do ulicy Parkowej. W skład obszaru rewitalizacji wchodzi ulice: Browarna, Chmielna, Główna, Kluczeńska (część), Kopalniana, Kwiatowa, Laskowska, Parkowa, Pleścińska, Wyzwolenia (część), Różana, Szkolna, Zacisze, Pod Kościołem.

Obszar rewitalizacji w obecnym kształcie zajmuje 702 ha (17% gminy).

Granice obszaru na mapie, zamieszczono w załączniku nr 1.

Fotografia 1. Budynek GOPS przy ulicy Głównej 46

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 2. Budynek Urzędu Gminy przy Głównej 58

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 3. Park przy Centrum Kultury

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 4. Park przy OSP

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 5. Bloki przy ul. Głównej

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 6. Tereny przy ul. Parkowej

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 7. Budynek OSP

Źródło: opracowanie własne

Fotografia 8. Budynek Biblioteki

Źródło: opracowanie własne

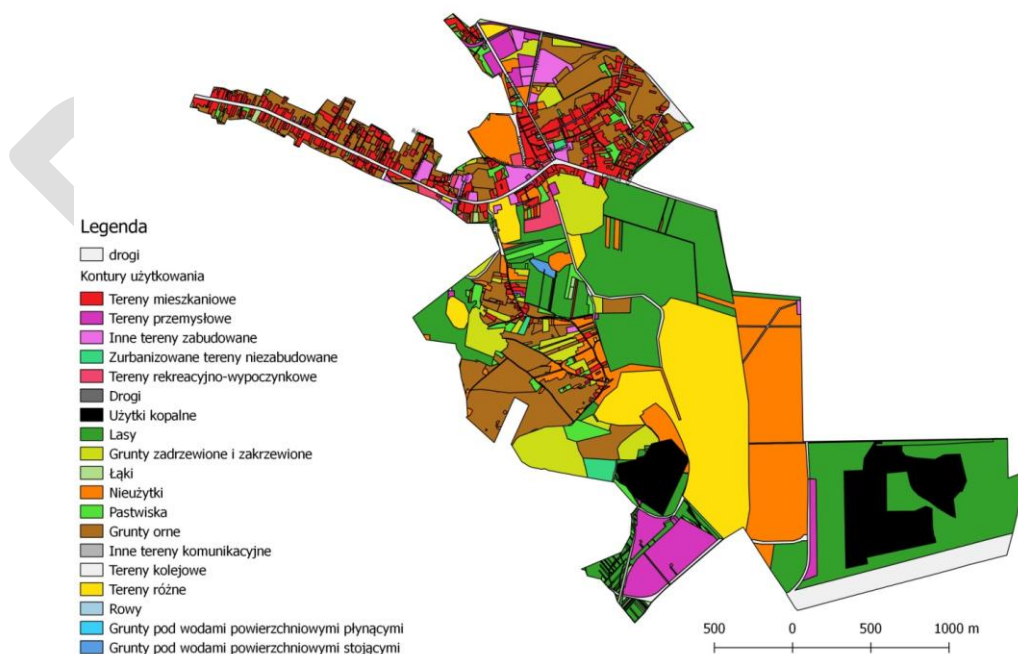
Środowisko przyrodnicze

Największą część obszaru rewitalizacji zajmują tereny leśne, stanowiące 33,0%. Tereny rolne stanowią 15,9%. W skład obszaru objętego rewitalizacją wchodzi użytki kopalne, stanowiące 5,1% powierzchni obszaru. Surowce naturalne na obszarze gminy stanowią ważny element rozwoju gospodarczego, jednak wykorzystanie tych złóż wiąże się z wprowadzeniem pewnych zmian w zagospodarowaniu gminy. Tereny mieszkaniowe zajmują obszar 4,8%.

Północno - zachodnia część obszaru to głównie tereny mieszkaniowe, ciągnące się wzdłuż drogi w kierunku centrum oraz przyległe działki- głównie grunty orne. Obszar objęty rewitalizacją stanowi również ścisłe centrum gminy, w którym oprócz terenów mieszkaniowych, innych terenów zabudowanych (m.in. budynki usługowe, administracyjne), znajdują się tereny rekreacyjno – wypoczynkowe. Północna część obszaru to głównie tereny mieszkaniowe wraz z przyległymi do nich gruntami ornymi, nieużytki oraz tereny przemysłowe (zakłady przemysłowe). Na południowy wschód od centrum gminy, w obszarze rewitalizacji znajdują się głównie tereny leśne, tereny różne i nieużytki, natomiast na południowy zachód – grunty orne, leśne, pastwiska i również częściowo obszary mieszkaniowe. Południe obszaru rewitalizacji to użytki kopalne, nieużytki i tereny przemysłowe otoczone lasami.

Mapę poglądową użytkowania terenu w granicach obszaru rewitalizacji zamieszczono poniżej, natomiast dokładną mapę zamieszczono w załączniku nr 2.

Mapa 17. Użytkowanie terenu w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2015 roku (mapa poglądowa)

Źródło: opracowanie własne

Natura 2000

W granicach obszaru rewitalizacji mieści się jeden z dwóch obszarów Natura 2000 znajdujących się w Gminie Bolesław pod nazwą Armeria. Jest to charakterystyczna roślinność galmanowa - niskie murawy złożone z gatunków znoszących wysokie stężenie w glebie metali ciężkich, takich jak cynk, ołów, kadm i srebro. Cechą charakterystyczną tworzących je roślin jest kseromorfizm oraz nanizm (skarlenie). *Armeria maritima* subsp. *halleri*, to rzadki podgatunek, w Europie znany jest z nielicznych stanowisk związanych z wychodniami cynku. Na niewielkiej powierzchni występują typowo, jak na warunki Polski, wykształcone zbiorowiska muraw galmanowych, rzadkie w kraju. Obszar ten mieści się w południowo- zachodniej części omawianego terenu. Na terenie objętym Naturą 2000 o nazwie Armeria, nie planuje się żadnych działań związanych z tym obszarem, pozostaje on tylko i wyłącznie w granicach obszaru rewitalizowanego.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Szczegółowe dane dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego w gminie, zawarto w dokumencie pod nazwą „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Bolesław”. Jest to szczegółowa strategia w dążeniu do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną. W dokumencie zostały wyznaczone cele i kierunki działań, przedstawiono bilans zużycia energii finalnej i emisji CO₂ z obszaru gminy Bolesław. Emisja dwutlenku węgla do roku 2020 powinna zostać obniżona o 15%. Cel ten dotyczy również obszaru rewitalizacji. Planowane działania obligatoryjne zawarte w dokumencie, które przekładają się również na działania związane z rewitalizacją wyznaczonego obszaru na terenie gminy to przede wszystkim: termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, wymiana starych pieców gazowych na nowoczesne w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych, termomodernizacja budynków mieszkalnych, system edukacji społeczeństwa i promocji efektywności energetycznej, szkolenia z zakresu gospodarki niskoemisyjnej i odnawialnych źródeł energii, prowadzenie systemu zielonych zamówień publicznych, kontrola gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych, pozyskiwanie i energetyczne wykorzystywanie biogazu na składowisku odpadów komunalnych w Ujkowie Starym. Działania te na obszarze objętym rewitalizacją są szczególnie istotne, ze względu na największą liczbę budynków użyteczności publicznej, największą liczbę mieszkańców, największą powierzchnię obszarów przemysłowych, w stosunku do całego obszaru gminy.

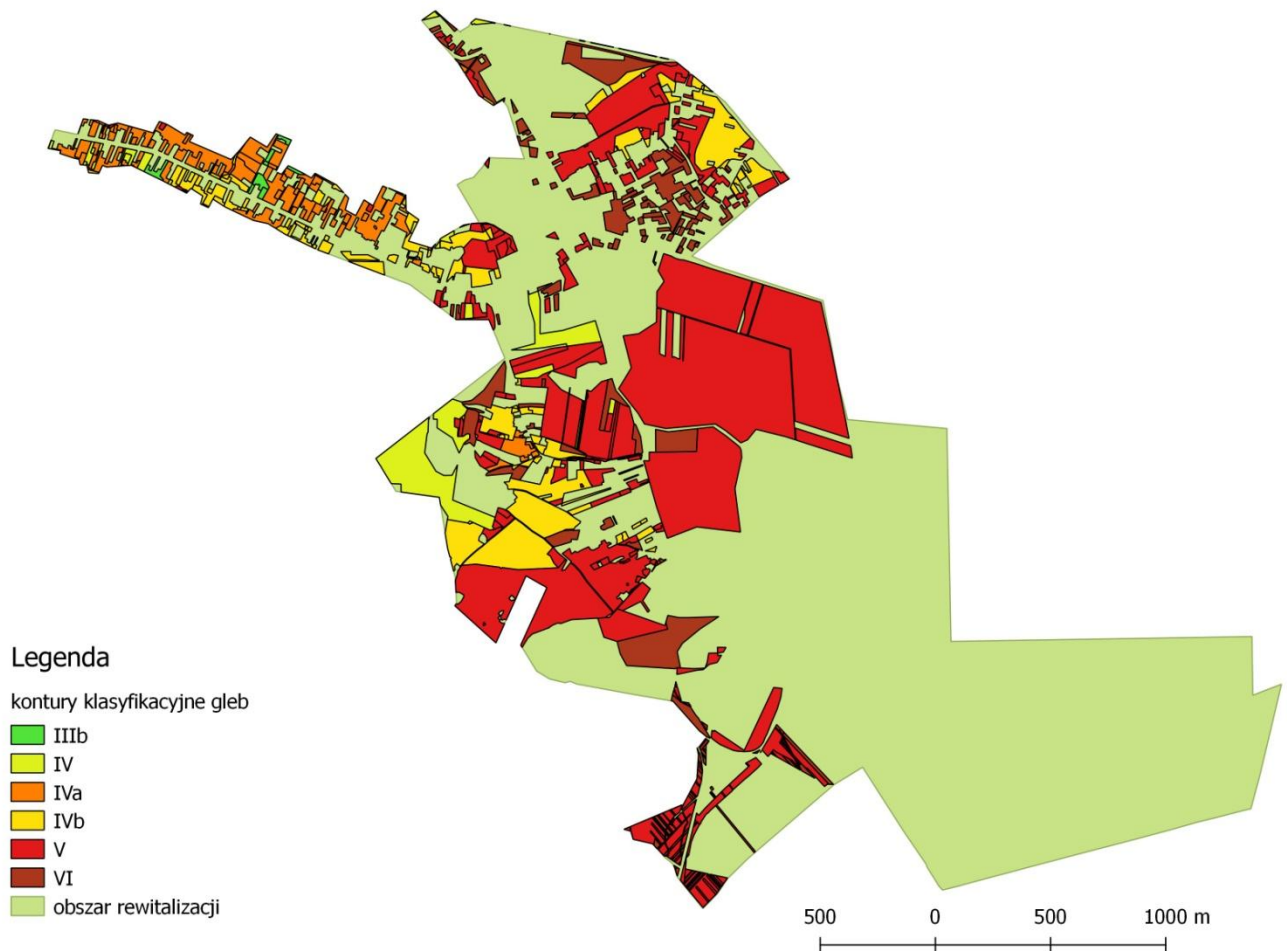
Gleby

W obszarze rewitalizacji znajduje się 3156241 m² gleb pod obszarami leśnymi, gruntami ornymi, łąkami i pastwiskami. Gleby klasy dobrej IIIb zajmują 1,4% powierzchni wszystkich gleb na omawianym obszarze. Są to głównie tereny gruntów ornymi. Największy obszar zajęty jest pod gleby klasyfikowane symbolem V, zajmujące tereny łąk, pastwisk i lasów tj. stanowiące 46,8%. Grunty orne klasy bonitacyjnej IVa stanowią 16,8%, a IVb

14,7%. Pozostałą część zajmują grunty z glebami klasy najgorszej VI – 9,0% oraz gleby klasy średniej IV – 11,4%. Gleby najlepszych klas znajdują się w zachodniej części obszaru. Gleby najgorsze we wschodniej części oraz południowej.

Rozmieszczenie gleb pokazano na poniższej mapie poglądowej. Dokładną mapę zamieszczono w załączniku nr 3.

Mapa 18. Rozmieszczenie gleb na obszarze rewitalizacji w Gminie Bolesław w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Olkuszu

Struktura demograficzna

Stan mieszkańców obszaru rewitalizacji na 2015 rok wynosił 2142 osoby, co stanowiło 27,6%. W 2014 roku liczba mieszkańców była nieco większa stanowiąc 28,1%. Widać więc wyraźnie postępujące zmiany w liczbie ludności, co wpływa niekorzystnie na

rozwój gminy. Aby temu zapobiec, należy stworzyć mieszkańcom właściwe warunki dla ich rozwoju.

Mapa 19. Rozmieszczenie liczby ludności w granicach obszaru rewitalizacyjnego (fragment mapy z największą gęstością zaludnienia) w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Bolesławiu

Analiza danych statystycznych pozyskanych z Urzędu Gminy wykazała, iż w całym omawianym obszarze osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,7% w 2014 roku, a ich udział procentowy zmniejszył się do 16,3% w 2015 roku. Niewielkie zwiększenie udziału nastąpiło w przypadku osób w wieku produkcyjnym tj. z 63,4% do 63,9% .

Mapa 20. Ekonomiczne grupy wiekowe (%) mieszkańców obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Bolesław w latach 2014-2015

Rok	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2014	16,7	63,4	22,0
2015	16,3	63,9	21,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Bolesławiu

Mapa 21. Rozmieszczenie liczby ludności w wieku 0-17 lat w granicach obszaru rewitalizacyjnego (fragment mapy z największą gęstością zaludnienia) w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne

Analiza danych demograficznych w podziale na poszczególne ulice wskazała, że mieszkańcy ulic: Browarna, Kwiatowa, Parkowa i Pleścińska wykazali się jeszcze względną młodością demograficzną. Na tych ulicach udział procentowy mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest większy bądź równy udziałowi mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Na pozostałych ulicach stwierdzono starość demograficzną. Szczególne jest to widoczne na ulicach: Różana (osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią większość), Szkolna (33,3% osób w wieku poprodukcyjnym), Zacisze (30,4% osób w wieku poprodukcyjnym).

Tabela 27. Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców obszaru rewitalizacji wg ulic w latach 2014-2015

Ulica	2014 rok			2015 rok		
	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny
Browarna	20,2	62,6	17,2	20,5	60,9	18,6
Chmielna	19,4	60,3	20,3	18,6	60,1	21,4
Główna	14,8	65,4	19,8	14,1	64,8	21,0
Kluczevska	17,4	80,5	26,3	17,6	79,3	26,9
Kopalniana	18,5	40,3	41,2	19,3	55,7	25,0
Kwiatowa	22,7	59,1	18,2	21,7	69,6	8,7
Laskowska	15,7	61,7	22,6	15,9	60,2	23,9
Parkowa	19,4	63,9	16,7	16,7	66,7	16,7
Pleścińska	15,1	64,2	20,8	18,2	63,6	18,2
Różana	0,0	16,7	83,3	0,0	33,3	66,7
Szkolna	17,6	47,1	35,3	19,0	47,6	33,3
Zacisze	15,2	56,5	28,3	17,4	52,2	30,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Bolesławiu

Dynamika udziału procentowego w latach 2014-2015 wykazała, że tylko na ulicach Kopalniana, Kwiatowa i Różana odnotowano zmniejszenie się udziału procentowego osób w wieku poprodukcyjnym. Z kolei niewielkie zwiększenie się udziału procentowego osób w wieku przedprodukcyjnym odnotowano na ulicach Browarna, Kluczevska, Kopalniana, Laskowska, Pleścińska, Szkolna i Zacisze.

W obszarze rewitalizacji mieszkało w 2014 roku 44 osoby po 85 roku życia. W 2015 roku nastąpiło zwiększenie się tej liczby do 48 osób.

Bezrobocie

Bezrobotni mieszkańcy obszaru rewitalizacji, to głównie osoby młode pozostające w wieku 18-24 lata. W 2015 roku takich osób było 51, co stanowiło niemal 1/4 wszystkich osób bezrobotnych z tego obszaru. Ponad połowa osób młodych to mieszkańcy ulicy Głównej. Pozostałe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 28. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu jako osoby bezrobotne, mieszkające na terenie objętym rewitalizacją, wg wieku, w 2015 roku

Ulica	18-24 lat		25-34 lat		35-44 lat		45-54 lat		55-59 lat		60 lat i więcej	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Browarna	3	5,9	2	8,7	1	2,4	4	9,8	3	8,6	0	0,0
Chmielna	7	13,7	1	4,3	7	16,7	7	17,1	3	8,6	6	37,5
Główna	26	51,0	14	60,9	22	52,4	19	46,3	19	54,3	5	31,3
Kluczevska	5	9,8	0	0,0	4	9,5	2	4,9	6	17,1	3	18,8

Kopalniana	0	0,0	2	8,7	1	2,4	2	4,9	0	0,0	0	0,0
Kwiatowa	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,4	0	0,0	0	0,0
Laskowska	5	9,8	1	4,3	4	9,5	4	9,8	1	2,9	2	12,5
Parkowa	4	7,8	1	4,3	0	0,0	0	0,0	1	2,9	0	0,0
Pleścińska	0	0,0	1	4,3	1	2,4	1	2,4	1	2,9	0	0,0
Różana	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Szkolna	0	0,0	0	0,0	2	4,8	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Zacisze	1	2,0	1	4,3	0	0,0	1	2,4	1	2,9	0	0,0
% ogółem	24,5		11,1		48,1		19,7		16,8		7,7	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Olkusz

Ponad 60% osób bezrobotnych w 2015 roku pozostawało w rejestrach PUP w okresie 6-12 miesięcy. Duża część (33,9%) również pozostawała zarejestrowana w okresie 12-24 miesiące. Nie odnotowano bezrobotnych z tego obszaru zarejestrowanych w okresie do 3 miesięcy. Z całego obszaru prawie połowa osób długotrwale bezrobotnych to mieszkańcy ulicy Głównej. Sporą część stanowili mieszkańcy ulicy Chmielnej.

Tabela 29. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu jako osoby bezrobotne, mieszkające na terenie objętym rewitalizacją, wg czasu pozostawania bez pracy, w 2015 roku

Ulica	3-6 miesięcy		6-12 miesięcy		12-24 miesiące	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Browarna	0	0,0	6	8,2	1	2,6
Chmielna	0	0,0	9	12,3	11	28,2
Główna	2	66,7	32	43,8	19	48,7
Kluczevska	1	33,3	6	8,2	3	7,7
Kopalniana	0	0,0	4	5,5	2	5,1
Kwiatowa	0	0,0	1	1,4	0	0,0
Laskowska	0	0,0	8	11,0	1	2,6
Parkowa	0	0,0	1	1,4	0	0,0
Pleścińska	0	0,0	3	4,1	1	2,6
Różana	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Szkolna	0	0,0	1	1,4	1	2,6
Zacisze	0	0,0	2	2,7	0	0,0
% ogółem	2,6		63,5		33,9	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Olkusz

Zauważono podobną tendencję w strukturze wykształcenia osób bezrobotnych, zarówno w obszarze rewitalizacji jak i w całej gminie. W obszarze rewitalizacji 35,8% osób bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, w tym połowa to mieszkańcy ulicy Głównej. 26,0% osób posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe.

Tabela 30. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu jako osoby bezrobotne, mieszkające na terenie objętym rewitalizacją, wg wykształcenia, (2015)

Ulica	wyższe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe		zasadnicze zawodowe		gimnazjalne i poniżej	
	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%	l.osób	%
Browarna	0	0,0	2	8,0	2	12,5	6	13,6	0	0,0
Chmielna	3	50,0	6	24,0	0	0,0	4	9,1	8	25,0
Główna	0	0,0	12	48,0	9	56,3	22	50,0	14	43,8
Kluczewska	0	0,0	3	12,0	0	0,0	2	4,5	3	9,4
Kopalniana	1	16,7	0	0,0	1	6,3	0	0,0	2	6,3
Kwiatowa	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	3,1
Laskowska	2	33,3	0	0,0	1	6,3	5	11,4	4	12,5
Parkowa	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	2,3	0	0,0
Pleścińska	0	0,0	1	4,0	0	0,0	3	6,8	0	0,0
Różana	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Szkolna	0	0,0	1	4,0	0	0,0	1	2,3	0	0,0
Zacisze	0	0,0	0	0,0	3	18,8	0	0,0	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Olkusz

Problemy społeczne

Problemy społeczne dotyczą wszystkich mieszkańców gminy, jednak w obszarze rewitalizacji ich nagromadzenie jest największe. Wnioskodawcy pomocy społecznej, którzy mieszkają na wyznaczonym obszarze objętym rewitalizacją stanowili 33,0% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej. Stanowili oni również 3% wszystkich mieszkańców z tego obszaru. W podziale na płeć, 65,3% to kobiety, a 34,7% to mężczyźni. Wiek wnioskodawców pomocy społecznej był zróżnicowany, bowiem na analizowanym obszarze ponad ¼ osób (26,4%) to osoby w wieku poprodukcyjnym. Duży procent osób to wnioskodawcy w wieku 35-44 lat (również 26,4%). Spośród wszystkich wnioskodawców, u ponad połowy wystąpił problem niepełnosprawności (52,8%), u niemal połowy wystąpił problem ubóstwa (48,6%), a u 61,1% również problem długotrwałej choroby. Problem bezrobocia dotknął 31,9% wnioskodawców. W obszarze rewitalizacji mieszkają również 4 rodziny wielodzietne korzystające z pomocy społecznej oraz 7 rodzin borykających się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na poniższych mapach przeglądowych pokazano liczbę osób – wnioskodawców pomocy społecznej, zamieszkujących poszczególne ulice, wśród których występowały 4 dominujące problemy społeczne takie jak: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność. Ze względu na ochronę danych osobowych nie jest możliwe pokazanie szczegółowych map problemów społecznych w owym opracowaniu. Natomiast na potrzeby wewnętrzne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wykonano dokładne mapy wnioskodawców pomocy społecznej jak również dorosłych członków wnioskodawców pomocy społecznej.

Mapa 22. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Mapa 23. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu bezrobocia, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Mapa 24. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Mapa 25. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu długotrwałej choroby, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku

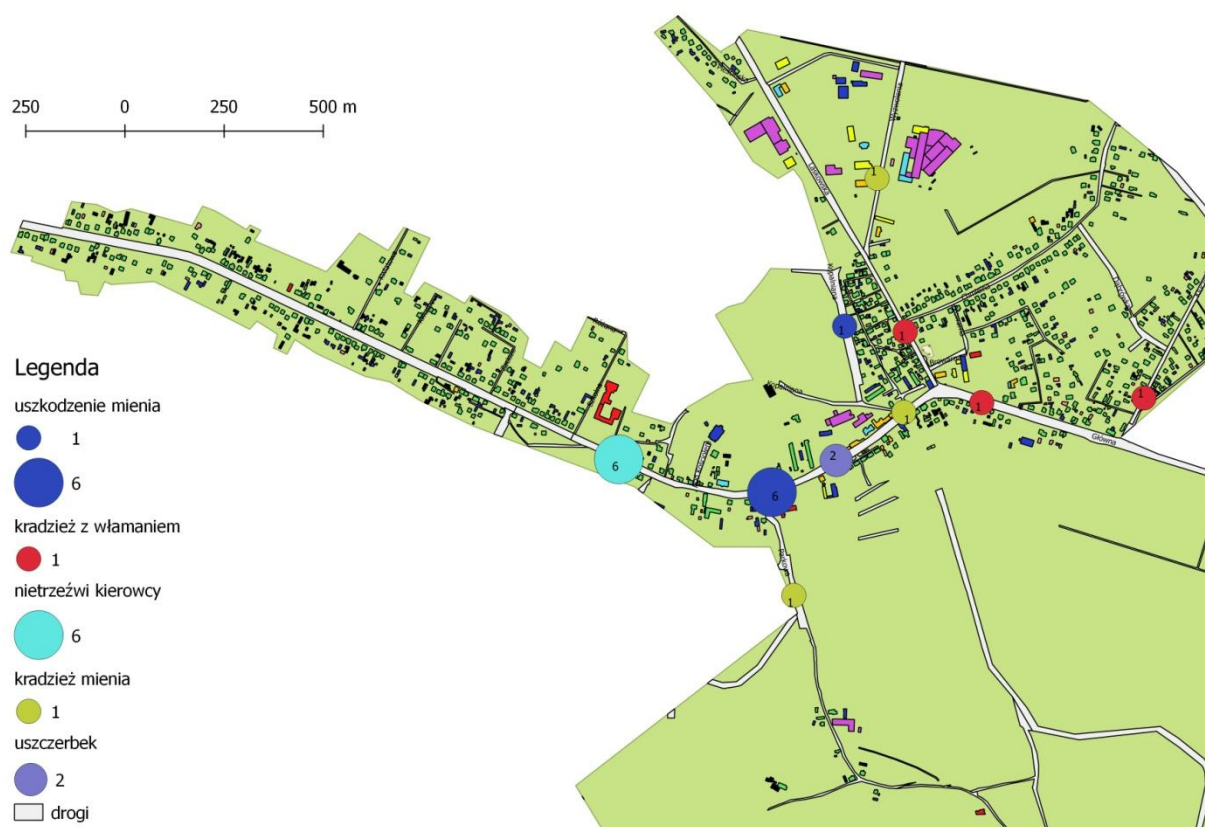
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Bezpieczeństwo publiczne

Wg danych z Komisariatu Policji w Bukownie, w 2015 roku na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji odnotowano najczęściej przestępstw na ulicy Głównej. Zanotowano 2 przypadki uszczerbku na zdrowiu, 1 przypadek kradzieży mienia, 1 przypadek kradzieży z włamaniem, 6 przestępstw uszkodzenia mienia. Poza tym na w/w ulicy liczba postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa drogowe z udziałem nietrzeźwych kierujących wyniosła 6, a postępowań związanych z wypadkami drogowymi - 2. W obszarze doszło również do przestępstw na ulicach: Kluczeńska, Kopalnia, Laskowska, Parkowa i Wyzwolenia.

Liczbę przestępstw pokazano na poniższej mapie. Zauważyć należy, iż oznaczenie miejsca przestępstwa odnosi się do danej ulicy, a nie do konkretnego miejsca zdarzenia. Na mapie pokazano wybrane rodzaje stwierdzonych zdarzeń przestępczych.

Mapa 26. Wybrane rodzaje zdarzeń przestępczych, wg ulic, które miały miejsce na terenie obszaru rewitalizacji w Gminie Bolesław w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Bukownie

Działalność gospodarcza

Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na obszarze objętym rewitalizacją swoją działalność gospodarczą prowadzą obecnie (stan na sierpień 2016) 102 aktywne podmioty gospodarcze. Najwięcej podmiotów gospodarczych związanych

jest z handlem detalicznym, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi (16) oraz z handlem hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi i naprawą pojazdów samochodowych (11). Ponieważ obszar rewitalizacji obejmuje również tereny poprzemysłowe, znajdują się tu firmy prowadzące działalność gospodarczą w zakresie robót budowlanych specjalistycznych (9), robót związanych z budową inżynierii lądowej i wodnej (2). Część obszaru zajmuje także firma prowadząca działalność w zakresie zbierania, przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów oraz odzysk surowców (wysypisko śmieci). Dużą część obszaru zajmują tereny leśne, a działalność w tym zakresie prowadzą 2 firmy związane z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna.

Tabela 31. Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie obszaru objętego rewitalizacją w gminie Bolesław wg rodzajów działalności PKD (2016)

PKD	Nazwa	Liczba
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	2
13	Produkcja wyrobów tekstylnych	1
14	Produkcja odzieży	3
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	1
18	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	3
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	2
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	1
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2
43	Roboty budowlane specjalistyczne	9
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	11
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	2
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	16
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	7
56	Działalność usługowa związana z wyżywieniem	2
62	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	3
63	Działalność usługowa w zakresie informacji	2
64	Finansowa działalność usługowa, z włączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	1
66	Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne	1
68	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2
70	Działalność firm centralnych (head offices), doradztwo związane z zarządzaniem	3
71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne	6
73	Reklama, badanie rynku i opinii publicznej	1
74	Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3
80	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1
82	działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca	1
86	Opieka zdrowotna	8
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	3
	Razem	102

Źródło: opracowanie własne na podstawie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

rewitalizacji znajdują się również 2 kościoły, w tym 1 zabytkowy, również nieopodal centrum gminy.

Poniższa mapa jest mapą poglądową, a dokładna mapę zamieszczono w załączniku nr 5.

Mapa 28. Budynki i ich funkcje użytkowe na obszarze rewitalizacji Bolesławia (2015)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Zasobu Geodezyjnego w Olkuszu

W centrum gminy znajduje się zabytkowy obiekt tj. Dworek wpisany do rejestru zabytków województwa katowickiego (nr 1297/83) i podlega całkowitej ochronie prawnej. Dworek przedstawia typowe dla połowy XIX wieku rozwiązanie budowli szlacheckich. Od północnej znajdują się tereny dawnego ogrodu przechodzącego od południa w rozległy park. Dwór pochodzi z połowy XIX wieku neoklasycystyczny, murowany z kamienia i cegły. Obecnie jest siedziba Centrum kultury im. Marii Płonowskiej.

Na skrzyżowaniu ulicy Główniej i Laskowskiej mieści się budynek Ochotniczej Straży Pożarnej. Został on zbudowany wysiłkiem społeczeństwa w 1912 roku. Służył nie tylko strażakom, ale był też ośrodkiem kultury, miejscem spotkań miejscowej społeczności. Budynek ten posiada unikalne cechy architektoniczne i funkcjonalność wnętrza. Ma również „zasługi” dla polskości w okresie zaborów jak i „służebności” w okresie międzywojennym.

7. Analiza SWOT obszaru zdegradowanego

W wyniku przeprowadzonej w poprzednich rozdziałach analizy stanu istniejącego na podstawie danych statystycznych, opracowano analizę SWOT, dla obszaru zdegradowanego.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Centrum gminy i centrum życia społecznego, • Centrum życia kulturalnego • Przyjazne miejsca do lokowania bazy sportowo - rekreacyjnej • Koncentracja zabudowy • Duży obszar terenów zielonych – walory krajobrazowe • Funkcjonowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego 	<ul style="list-style-type: none"> • Kumulacja negatywnych zjawisk społecznych, w tym bezrobocia i ubóstwa oraz długotrwałej choroby • Starzenie się społeczeństwa • Znaczny stopień degradacji budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej • brak odpowiedniego zagospodarowanie przestrzeni – spora część obszaru to tereny nieużytków oraz tereny przemysłowe • Spora część zasobów mieszkaniowych generująca zanieczyszczenie środowiska • Brak ścieżek rowerowych • Uciążliwość ruchu tranzytowego przez centrum • Niewielkie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii • Tereny inwestycyjne są nieuźbrożone lub są w posiadaniu prywatnych inwestorów
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój aktywności społecznej mieszkańców poprzez budowę nowych obiektów użyteczności publicznej • Duża rezerwa terenów w tym nieużytków z możliwością stworzenia oferty aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwoju turystyki pieszej i rowerowej • Programy i działania aktywizujące osoby bezrobotne • Wzrost gospodarczy • Możliwości pozyskiwania środków unijnych na działania rozwojowe • Wzrost popytu na usługi turystyczne i wypoczynek 	<ul style="list-style-type: none"> • Słaba konkurencyjność lokalnej gospodarki • Niska aktywność społeczna • Migracje zarobkowe poza obszar gminy • Postępujący wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym • Zmniejszająca się liczba ludności • Dalsza degradacja środowiska naturalnego

8. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja przemian na obszarze rewitalizacji musi być spójna z wizją dla całej gminy, w skład którego wchodzi obszar rewitalizacji. Wizja gminy, którą określa Strategia Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2014-2020 brzmi:

**„Gmina Bolesław
obszarem, zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańców Gminy
oraz, który jest atrakcyjny dla inwestorów i turystów”.**

Wizja obszaru wskazanego do rewitalizacji powinna nawiązywać do rozwoju całego obszaru gminy. Działania w obszarze rewitalizacji powinny być realizowane w taki sposób, aby wspierać rozwój gospodarczy, tworzyć miejsca przyjazne dla wszystkich mieszkańców, przyciągać inwestorów oraz rozwijać gminę w zakresie turystyki.

9. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Celem strategicznym rewitalizacji na terenie Gminy Bolesław do osiągnięcia w perspektywie do 2026 roku jest:

Poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez poprawę infrastruktury społecznej i zagospodarowania przestrzeni, ochronę środowiska przyrodniczego, rozwój aktywności gospodarczej oraz podniesienie aktywności społecznej mieszkańców.

W ramach celu strategicznego wyznaczono cele głównie, w 4 obszarach: społecznym, zagospodarowania przestrzeni, gospodarczym i ochrony środowiska przyrodniczego, do których określono kierunki działań służące ograniczaniu negatywnych zjawisk lub ich eliminacji.

Obszar	Cel	Kierunek działania
Społeczny	Wykorzystanie potencjału turystycznego i kulturowego obszaru objętego rewitalizacją	Promocja wydarzeń kulturalnych
	Aktywna promocja gminy	Promocja turystyczna i gospodarcza gminy w szczególności obszaru rewitalizacji
	Redukcja negatywnych zjawisk społecznych w obszarze rewitalizacji	Uczestnictwo w projekcie GOPS "Aktywny Bolesław - Aktywizacja społeczno - zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
		Opracowanie i realizacja programów: Przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Rodzina 500+,
		Wspieranie działań mających na celu ukierunkowanie kształcenia w szkolnictwie zawodowym na potrzeby lokalne
		Utworzenie Klubu Integracji Społecznej
	Integracja międzypokoleniowa	Aktywizacja seniorów – kontynuacja działania Uniwersytetu III wieku
Zagospodarowanie przestrzeni	Utworzenie zielonych przestrzeni publicznych	Park wokół centrum kultury
		Park przy OSP
		Rozbudowa centrum sportowo-rekreacyjnego przy Orliku
		Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronionego

	Modernizacja infrastruktury drogowej	Remont i budowa ulicy Osadowej
	Niwelowanie skutków likwidacji kopalni ZGH Bolesław	Projekt zaopatrzenia w wodę mieszkańców ziemi olkuskiej po zakończeniu eksploatacji złóż przez ZGH
gospodarczy	Aktywna promocja gospodarcza gminy, w szczególności obszaru rewitalizacji	
ochrony środowiska przyrodniczego	Poprawa jakości środowiska naturalnego	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
		Termomodernizacja budynków mieszkalnych
		wymiana starych pieców gazowych na nowoczesne lub inne ekologiczne w budynkach użyteczności publicznej
		Wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych

,

10. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

KARTA PROJEKTU NR 1		
1	TYTUŁ PROJEKTU	Aktywny Bolesław
2	Wnioskodawca/ partnerzy	Gmina Bolesław/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3	Miejsce realizacji projektu:	Gmina Bolesław - w tym obszar rewitalizacji
4	Zakres rzeczowy	<p>Aktywizacja społeczno – zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na terenie Gminy Bolesław w tym na obszarze rewitalizacji. W ramach projektu będą realizowane następujące przedsięwzięcia :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjału uczestnika • Aktywizacja społeczno – zawodowa „klientów” GOPS • Realizacja pracy socjalnej • Utworzenie Klubu Integracji Społecznej w tym: powołanie koordynatora ds. KIS; prace adaptacyjne związane z przystosowaniem pomieszczeń pod funkcjonowanie KIS np. malowanie ścian, wymiana podłóg, adaptacja toalet, wymiana stolarki okiennej, wymiana drzwi, wymiana instalacji elektrycznej oraz centralnego ogrzewania, wymiana grzejników, zakup krzeseł, stolików itp., zakup mebli, zakup komputerów.

6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 48 osób • Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w programie – 5 os. • Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych – 1 • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 6 os. • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 os. • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu -8 os. • Liczba opracowanych indywidualnych diagnoz potrzeb Uczestników Projektu – 48 • Liczba kontraktów socjalnych zawartych z uczestnikami projektu – 48 os. • Liczba utworzonych Klubów Integracji Społecznej – 1 • Odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które po zakończeniu udziału w projekcie dokonały postępu w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia lub podjęły dalszą aktywizację- 56 os. • Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem, które po zakończeniu udziału w projekcie podjęły zatrudnienie -22 os. 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	960 000 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 działanie 9.1.1. Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2016	ZAKOŃCZENIE: 2018

KARTA PROJEKTU NR 2

1	TYTUŁ PROJEKTU	Zagospodarowanie terenu wokół Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Gmina Bolesław/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
3	Miejsce realizacji projektu:	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul Główna 46	
4	Zakres rzeczowy	Prace ziemne i porządkowe na wyznaczonym obszarze Opracowanie projektu zagospodarowania zieleni w obszarze GOPS Wykonanie prac związanych z zagospodarowaniem zieleni. Opracowanie i instalacja tablicy informacyjnej oraz mapy promocyjno – reklamowej Bolesławia w obszarze GOPS	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba planów zagospodarowania zieleni • Liczba przedsięwzięć związanych z zagospodarowaniem zieleni • Liczba tablic informacyjnych 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	20 000,00 zł	
8	Źródła finansowania	Środki własne JST., Fundacje Ekologiczne	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2017

KARTA PROJEKTU NR 3		
1	TYTUŁ PROJEKTU	Zagospodarowanie skwerku
2	Wnioskodawca/partnerzy	Urząd Gminy Bolesław
3	Miejsce realizacji projektu:	Skwer przy OSP
4	Zakres rzeczowy	Prace porządkowe na wyznaczonym obszarze – usunięcie starego placu zabaw Zagospodarowanie zieleni, dodanie ławeczek, ustawienie kolejki wąskotorowej wraz z oświetleniem upamiętniającej historyczną działalność górniczą
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba planów zagospodarowania zieleni
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	50 000zł
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 i/lub PROW Środki własne JST.
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2017
		ZAKOŃCZENIE: 2018

KARTA PROJEKTU NR 4			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Urząd Gminy Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	GOPS ul Główna 46	
4	Zakres rzeczowy	Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – 3 ściany (jedna od strony ulicy została wykonana w poprzednich latach), wraz z nowym orynnowaniem.	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba wspartych obiektów infrastruktury • Liczba obiektów objętych termomodernizacją 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	70 000 zł	
8	Źródła finansowania	Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2017

KARTA PROJEKTU NR 5			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Ochotnicza Straż Pożarna w Bolesławiu	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Urząd Gminy Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	Ochotnicza Straż Pożarna w Bolesławiu ul. Główna 30	
4	Zakres rzeczowy	Termomodernizacja budynku Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z wymianą źródeł ciepła.	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba wspartych obiektów infrastruktury • Liczba obiektów objętych 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	317 971 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2019

KARTA PROJEKTU NR 6			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Urząd Gminy	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Urząd Gminy Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	Urząd Gminy ul. Główna 58	
4	Zakres rzeczowy	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy wraz z wymianą kotła i wymiana instalacji co.	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba wspartych obiektów infrastruktury • Liczba obiektów objętych termomodernizacją 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	325 117,29 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2016	ZAKOŃCZENIE: 2017

KARTA PROJEKTU NR 7			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Zakup i zamontowanie monitoringu. Przebudowa wjazdu i rozbudowa parkingu przy budynku Urzędu Gminy Bolesław	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Urząd Gminy Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	Urząd Gminy Bolesław ul Główna 58	
4	Zakres rzeczowy	Zakup i instalacja kamer oraz rejestratora przebudowa wjazdu i budowa parkingu według obowiązujących przepisów	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none">• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją• Liczba obiektów podłączonych do systemu monitoringu wizyjnego	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	150 000 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020, Programy Rządowe Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2018	ZAKOŃCZENIE: 2018

KARTA PROJEKTU NR 8			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Zagospodarowanie terenu parku w Bolesławiu - etap II	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Urząd Gminy Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	Bolesław Park przy Centrum Kultury ul. Główna 55	
4	Zakres rzeczowy	Roboty rozbiórkowe, rozbiórka i naprawa istniejącej nawierzchni (813,09m ² wraz z obrzeżami), wykonanie alejek parkowych o nawierzchni z porfiru, wykonanie placu zabaw, Ogrodzenie (687 mb + wrota z furtką), Oświetlenie (w tym: 16 sztuk lamp metalowych), Zieleń (nasadzenie drzew liściastych – 6 szt., krzewów liściastych i iglastych – ok. 500 szt.)	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none">• Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją• Liczba planów zagospodarowania zieleni Liczba przedsięwzięć związanych z realizacją tzw. małej architektury	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	1 000 000,00 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2016	ZAKOŃCZENIE: 2019

KARTA PROJEKTU NR 9			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Remont i termomodernizacja mieszkań komunalnych	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Gmina Bolesław, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
3	Miejsce realizacji projektu:	Ul. Główna (naprzeciwko Urzędu Gminy)	
4	Zakres rzeczowy	Termomodernizacja elewacji zewnętrznych, stropów, dachu itp. wymiana CO i sposobu opalania na bardziej ekologiczne, prace remontowo – budowlane	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • Liczba obiektów mieszkalnych objętych termomodernizacją 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	300 000 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2018	ZAKOŃCZENIE: 2019

KARTA PROJEKTU NR 10			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Modernizacja ul. Osadowej w Bolesławiu	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Gmina Bolesław, partnerzy prywatni	
3	Miejsce realizacji projektu:	Ul. Osadowa	
4	Zakres rzeczowy	Przebudowa ulicy Osadowej <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie dokumentacji formalno-prawnej • Regulacja pasa drogowego • Remont nawierzchni 	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	3 000 000 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST, prywatni przedsiębiorcy	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2018

KARTA PROJEKTU NR 11

1	TYTUŁ PROJEKTU	Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Bolesławiu oraz remont pokrycia dachu	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Gmina Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	Szkola Podstawowa w Bolesławiu	
4	Zakres rzeczowy	<ul style="list-style-type: none"> • Prace ziemne i porządkowe na wyznaczonym terenie • budowa boiska sportowego • budowa bieżni • wymiana pokrycia dachu 	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją • liczba nowych obiektów sportowych 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	560 000 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2016	ZAKOŃCZENIE: 2017

KARTA PROJEKTU NR 12			
1	TYTUŁ PROJEKTU	Zagospodarowanie terenu usług sportu przy ul. Kopalnianej	
2	Wnioskodawca/partnerzy	Gmina Bolesław	
3	Miejsce realizacji projektu:	Orlik	
4	Zakres rzeczowy	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie kompleksowej koncepcji zagospodarowania działki na cele rekreacyjno - sportowe • Prace ziemne i porządkowe na wyznaczonym terenie • Budowa małej architektury zieleni wraz instalacją ławeczek i stolików 	
6	Wskaźniki produktu, rezultatu	<p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 	
7	Szacunkowy koszt do zakresu rzeczowego	80 000 zł	
8	Źródła finansowania	RPO WM 2014-2020 Środki własne JST.	
9	Planowany termin realizacji	ROZPOCZĘCIE: 2017	ZAKOŃCZENIE: 2018

11. Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Ważnym aspektem o poniższego opracowania jest komplementarność. Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które mogą być współfinansowane ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego, lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji – wskazuje, że jednym z najważniejszych narzędzi realizacji programu rewitalizacji – zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność jest Komitet Rewitalizacji. Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy. Ustawa, jak również analiza zakresu realizacji programu rewitalizacji, wskazuje, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy – będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych.

Dla zapewnienia „dobrego zarządzania” procesem rewitalizacji, a tym samym komplementarności realizowanych działań – istotne wydaje się być stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji programu rewitalizacji – także w kontekście właściwego funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji.

Równie ważnym aspektem jest zapewnienie komplementarności w aspekcie przestrzennym, problemowym, proceduralno – instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna w Gminnym Programie została zapewniona poprzez skupienie projektów przewidzianych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Po przeprowadzeniu diagnozy wskaźnikowej oraz konsultacji społecznych został wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, przez co działania dla gminy i jej mieszkańców będą trafne i właściwe.

Komplementarność problemowa polega na tym, iż przedsięwzięcia, które gmina będzie realizowała w najbliższych latach są ze sobą powiązane w taki sposób, aby przeciwdziałały problemom w różnych sferach.

Komplementarność proceduralno – instytucjonalna to zapewnienie odpowiednich procedur i skuteczne zarządzanie programem, również monitoring na dalsze lata. Powołany Komitet Rewitalizacji będzie pełnił taką funkcję.

Gminny Program zachowuje ciągłość programową, gdyż niektóre przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich latach będą miały w tym programie swoją kontynuację. W poprzednim okresie został odnowiony Dworek w Bolesławiu, natomiast w ramach rewitalizacji przewidziane są działania wokół Dworku – w zabytkowym parku. Również remonty nawierzchni drogowej to kontynuacja działań z poprzednich lat.

Projekty, które znajdują się w Programie, mają finansowanie z różnych źródeł. Dają także możliwość łączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji.

12. Ramy finansowe

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej. Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują: fundusze strukturalne i inwestycyjne, środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych oraz inne środki publiczne – np. fundusze celowe, środki prywatne np. środki organizacji pozarządowych, kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

l.p	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana wartość projektu	Źródło finansowania	Termin realizacji
1	Aktywny Bolesław	Gmina Bolesław/GOPS	960 000	RPO WM 2014-2020 działanie 9.1.1., Środki własne JST	2016-2018
2	Zagospodarowanie terenu wokół Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Gmina Bolesław/GOPS	20 000	Środki własne JST., Fundacje Ekologiczne	2017
3	Zagospodarowanie skwerku	Urząd Gminy	50000	RPO WM 2014-2020 i/lub PROW, Środki własne JST	2017-2018
4	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Urząd Gminy	70000	Środki własne JST.	2017
5	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Ochotnicza Straż Pożarna w Bolesławiu	Urząd Gminy	317 971	RPO WM 2014-2020 , środki własne JST	2017-2019
6	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Urząd Gminy	Urząd Gminy	325 117	RPO WM 2014-2020 , środki własne JST	2016-2017
7	Zakup i zamontowanie monitoringu. Przebudowa wjazdu i rozbudowa parkingu przy budynku Urzędu Gminy Bolesław	Urząd Gminy	150000	RPO WM 2014-2020, Programy Rządowe , Środki własne JST.	2018

8	Zagospodarowanie terenu parku w Bolesławiu - etap II	Urząd Gminy	1 000 000	RPO WM 2014-2020, Środki własne JST.	2016-2019
9	Remont i termomodernizacja mieszkań komunalnych	Gmina Bolesław/GOPS	300000	RPO WM 2014-2020, Środki własne JST.	2018-2019
10	Modernizacja ul. Osadowej w Bolesławiu	Gmina Bolesław, partnerzy prywatni	3000000	RPO WM 2014-2020 , Środki własne JST, prywatni przedsiębiorcy	2017-2018
11	Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Bolesławiu oraz remont pokrycia dachu	Gmina Bolesław	560000	RPO WM 2014-2020, Środki własne JST.	2016-2017
12	Zagospodarowanie terenu usług sportu przy ul. Kopalnianej	Gmina Bolesław	80000	RPO WM 2014-2020, Środki własne JST.	2017-2018

13. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji podkreśla znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji w procesie tworzenia i realizacji/wdrażania programu rewitalizacji. Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). W ramach programu dokonano konsultacji społecznych z interesariuszami w sprawie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, na którym mają się odbywać głównie działania w ramach programu. Dokonano również konsultacji samego programu, a więc konkretnych działań i celów owego programu. Konsultacje miały różne formy: zebrań z mieszkańcami, ankiet internetowych, ankiet na próbie badawczej, wywiadów w formie spaceru badawczego.

14. System realizacji programu rewitalizacji

Przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależny będzie od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy. Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności, budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji, kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb, poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych, prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych, współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym, budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewniac będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

15. System monitoringu działań

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów, tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Roczne sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników zaproponowanych dla poszczególnych celów.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu w celu ocenienia, poprawy jego skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania¹⁹.

¹⁹ T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.

16. Harmonogram działań

Nazwa działania	Rok realizacji										
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Realizacja projektu GOPS „Aktywny Bolesław”											
Zagospodarowanie terenu GOPS											
Zagospodarowanie skwerku											
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej											
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Ochotnicza Straż Pożarna w Bolesławiu											
Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej- Urząd Gminy											
Zakup i zamontowanie monitoringu. Przebudowa wjazdu i rozbudowa parkingu przy budynku Urzędu Gminy Bolesław											
Zagospodarowanie terenu parku w Bolesławiu - etap II											
Remont i termomodernizacja mieszkań komunalnych											
Modernizacja ul. Osadowej w Bolesławiu											
Budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej w Bolesławiu oraz remont pokrycia dachu											
Zagospodarowanie terenu usług sportu przy ul. Kopalnianej											

17. Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia Gminy Bolesław	12
Tabela 2. Charakterystyka złóż kopalin na terenie Gminy Bolesław	13
Tabela 3. Gleby na terenie Gminy Bolesław	15
Tabela 4. Liczba ludności w Gminie Bolesław w latach 2014-2015 wg miejscowości	16
Tabela 5. Struktura wieku ekonomicznego mieszkańców Gminy Bolesław w latach 2014-2015	17
Tabela 6. Struktura mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych, w latach 2014-2015 wraz z dynamiką	20
Tabela 7. Edukacyjne grupy wiekowe (razem) w Gminie Bolesław wg miejscowości w latach 2014-2015	22
Tabela 8. Edukacyjne grupy wiekowe w Gminie Bolesław wg miejscowości i przedziałów wiekowych w 2015 roku	22
Tabela 9. Współczynnik urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego dla Gminy Bolesław w latach 2014 i 2015	23
Tabela 10. Współczynnik płodności na 100 kobiet w Gminie Bolesław w latach 2014 i 2015, wg miejscowości	25
Tabela 11. Osoby powyżej 85 lat oraz współczynnik wsparcia międzypokoleniowego w Gminie Bolesław w latach 2014-2015	28
Tabela 12. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, długotrwale bezrobotne, będące mieszkańcami Gminy Bolesław w 2014 roku w tym	30
Tabela 13. Osoby zarejestrowane w PUP jako bezrobotne, wg grup wiekowych 18-24 lata i 25-34 lata, będące mieszkańcami Gminy Bolesław w 2014 roku	31
Tabela 14. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, wykształcenia, będące mieszkańcami Gminy Bolesław w 2014 roku wg	31
Tabela 15. Udział procentowy problemów społecznych wg miejscowości zamieszkania wnioskodawców pomocy społecznej w 2014 roku	33
Tabela 16. Wybrane przestępstwa i ich udział procentowy w stosunku do mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Bolesław w 2015 roku	39
Tabela 17. Wybrane rodzaje wykroczeń i ich udział procentowy w stosunku do mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Bolesław w 2015 roku	39
Tabela 18. Placówki oświatowe na terenie Gminy Bolesław wg liczby uczniów, wychowanków i oddziałów w roku szkolnym 2015/2016 (baza SIO stan na 30.09.2015)	40
Tabela 19. Wykaz podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych jako aktywne, działające na terenie Gminy Bolesław wg sekcji PKD	41
Tabela 20. Podmioty gospodarcze zarejestrowane jako aktywne na terenie Gminy Bolesław	43
Tabela 21. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych wg miejscowości	51
Tabela 22. Obiekty wskazane do ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego w 2014 roku	53
Tabela 23. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości w 2015 roku	54
Tabela 24. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości oraz rodzaju materiału w 2015 roku	55

Tabela 25. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości oraz przeznaczenia w 2015 roku _____	57
Tabela 26. Liczba budynków znajdujących się na terenie Gminy Bolesław wg miejscowości oraz wieku w 2015 roku _____	58
Tabela 27. Ekonomiczne grupy wiekowe mieszkańców obszaru rewitalizacji wg ulic _____ w latach 2014-2015 _____	71
Tabela 28. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu jako osoby bezrobotne, mieszkające na terenie objętym rewitalizacją, wg wieku, w 2015 roku _____	71
Tabela 29. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu jako osoby bezrobotne, mieszkające na terenie objętym rewitalizacją, wg czasu pozostawania bez pracy, w 2015 roku _____	72
Tabela 30. Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Olkuszu jako osoby bezrobotne, mieszkające na terenie objętym rewitalizacją, wg wykształcenia, (2015) _____	73
Tabela 31. Liczba podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie obszaru objętego rewitalizacją w gminie Bolesław wg rodzajów działalności PKD (2016) _____	77

18. Spis map

Mapa 1. Mapa Gminy Bolesław oraz otaczające gminy województwa śląskiego (Sławków i Dąbrowa Górnicza) i powiatu olkuskiego (Klucze, Olkusz, Bukowno oraz dwie gminy należące do powiatu Wolbrom i Trzyciąż)	11
Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Bolesław wg obrębów ewidencyjnych (wsi)	12
Mapa 3. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danej miejscowości w 2015 roku	18
Mapa 4. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danej miejscowości w 2015 roku.....	19
Mapa 5. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców danej miejscowości w 2015 roku	21
Mapa 6. Współczynnik Przyrostu Naturalnego w Gminie Bolesław w 2015 roku	24
Mapa 7. Współczynnik płodności na 100 kobiet w Gminie Bolesław w 2015 roku.....	26
Mapa 8. Udział mieszkańców Gminy Bolesław w wieku powyżej 85 lat w 2015 roku	27
Mapa 9. Mieszkańcy Gminy Bolesław zarejestrowani jako osoby bezrobotne w PUP Olkusz w 2014 roku.....	29
Mapa 10. Udział wnioskodawców pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców.....	34
Mapa 11. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GPS w Bolesławiu z powodu ubóstwa	35
Mapa 12. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GPS w Bolesławiu z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.....	36
Mapa 13. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GPS w Bolesławiu z powodu niepełnosprawności.....	37
Mapa 14. Udział procentowy wnioskodawców pomocy społecznej zgłaszający się do GPS w Bolesławiu z powodu bezrobocia.....	38
Mapa 15. Mapa aktywności gospodarczej w Gminie Bolesław	52
Mapa 16. Mapa aktywnych podmiotów gospodarczych sekcji G w Gminie Bolesław	52
Mapa 17. Użytkowanie terenu w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2015 roku (mapa poglądowa)	66
Mapa 18. Rozmieszczenie gleb na obszarze rewitalizacji w Gminie Bolesław w 2015 roku	68
Mapa 19. Rozmieszczenie liczby ludności w granicach obszaru rewitalizacyjnego (fragment mapy z największą gęstością zaludnienia) w 2015 roku.....	69
Mapa 20. Ekonomiczne grupy wiekowe (%) mieszkańców obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Bolesław w latach 2014-2015	69
Mapa 21. Rozmieszczenie liczby ludności w wieku 0-17 lat w granicach obszaru rewitalizacyjnego (fragment mapy z największą gęstością zaludnienia) w 2015 roku	70
Mapa 22. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu ubóstwa, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku.....	74
Mapa 23. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu bezrobocia, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku.....	74
Mapa 24. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku	75

Mapa 25. Liczba wnioskodawców pomocy społecznej z tytułu długotrwałej choroby, wg poszczególnych ulic w obszarze rewitalizacji Gminy Bolesław w 2014 roku	75
Mapa 26. Wybrane rodzaje zdarzeń przestępczych, wg ulic, które miały miejsce na terenie obszaru rewitalizacji w Gminie Bolesław w 2015 roku	76
Mapa 27. Działalność gospodarcza na terenie obszaru rewitalizacji Gminy Bolesław (2016).....	78
Mapa 28. Budynki i ich funkcje użytkowe na obszarze rewitalizacji Bolesławia (2015)	79

PROJEKT